

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v "Narodni tiskarni", ulica Veturini b. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnine pa na upravnništvo "Gorice". Oglasi se računajo po petstvih in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska "Narodna tiskarna" (odgov. J. Marušič).

Izredni občni zbor

"Slov. katoliškega političnega in gospodarskega društva za kobarški okraj".

V nedeljo 6. t. m. je sklicalo "Slov. kat. politično in gospodarsko društvo za kobarški okraj" izredni občni zbor v Kobaridu "pri Nemcu" v salonu. Vkljub najslabšem deževnemu vremenu se je bilo zbralo k zboru društvnikov poln salon. Vsa čast gre društvnikom iz okraja, da se niso splašili silnega naliva in grdih potij!

G. predsednik, Ivan Lapanja, pozdravi zbrane zbotovalce in govori o razmerah naše sedanje goriške politike. Neka čudna neprijetna dejstva, ki jih opazujemo zadnje čase na shodih na Goriškem, kjer vidimo nekega poslanca kat. narodne stranke nastopati z liberalnimi poslanci, kažejo, da se v Gorici nekaj meša, da manjka po nekod načelne stalnosti. Sicer pa bo o tem pojavu razpravljajal eden poznejših govornikov. Namen današnjemu zboru je tudi razgovor o ustanovitvi zavarovalnice za govedo za kobarški okraj, o kateri točki bo govoril g. tajnik.

G. poslanec govori dalje o bohinski železnici, ki bo železnica svetovnega pomena. Poslanci katoliško-narodne stranke so delovali na to in dosegli tudi, da se zgradba železnice izroči tvrdkam, ki bodo oddale delo domačim močem in uvaževali naš slovenski živelj.

A tu mora z žalostjo in ogorčenjem pribiti, da je državni poslanec, Oskar Gabršček, na Dunaju lažil okoli ministrov, da bi se sploh cela črta bohinske železnice oddala laški tvrdki Sard-Lenassi, ki sploh ne upošteva Slovencev. Na prizadevanje kat. poslancev je ta tvrdka dobila le en del železniške proge, večji del pa tvrdka Redlich-Berger, ki pravično in narodnopravno postopa pri oddaji železniških del.

Pri gradbi bohinske železnice se je na novo poživilo vprašanje o zgradbi lokalne železnice Sv. Lucija-Kobarid. V ta namen je g. poslanec povabil vse župane kobarškega okraja v posvet v Kobarid, in tu so se enoglasno zedinili za to, da se po skupni prošnji pozove deželni odbor, naj on sam s sredstvi, ki mu stoji na razpolago, vzame to zadevo v roke in jo izvrši. Tozadevno prošnjo so vsi župani celega okraja tudi podpisali, in poslala se je prošnja tudi že deželnemu odboru v Gorico.

Zdaj ko se bo zgradila bohinska železnica svetovnega pomena, bodo go-

tovo tujci skušali izrabiti naše vodne moči in z njimi obogatiti. Zato predlaga g. poslanec, naj občino toozirno prestrižejo tuji naval in v izkoriščenje naših vodnih močij skušajo ustanoviti v ta namen zadrugo. To predlaga v resen premislek občinam tolminskega okraja.

Več zadev je še, ki v našem okraju čakajo nujne rešitve, kakor reguliranje Šjaka, Oganjščka, Nadiže. Ljudstvo samo naj za ureditev teh zadev skupno in slovesno povzdigne svoj glas, ter s tem pomaga poslaneu pri njih tozadevnih prizadevanjih.

Za g. poslancem dobi besedo društveni tajnik, Ciril Metod Vuga.

Že dve leti pravi, se peča naše društvo z mislijo, da bi se ustanovila zavarovalnica za govejo živino za ves kobarški okraj. Konečno stopa društvo danes s tem vprašanjem na dan in vam je predlaga v presojo in premislek. Na vas je, da se izrečete za zavarovalnico ali ne. Svobodno vam.

G. tajnik razloži nato zborovalcem namen zavarovalnice, pojasni jim pravila gledé zavarovalnice in odškodnine, sploh bistvene točke, ki se tičejo zavarovanja. A pokazalo se je, da ta združniška ideja še ni zadostno prešinila našega ljudstva, in predlog se je po daljšem razgovoru odklonil. Tako čaka zavarovalnica za govedo na Kobarškem ugodnejših razmer in časov.

G. Ivan Leben, kurat na Libušnjem, vpraša g. poslanca, kako je s hipoteko banko v Gorici. G. poslanec pojasni, kako je z oddajo posojil pri hipotetni banki, in razloži natančno za razne svote način in čas amortiziranja najetega posojila. Tudi je on vsak čas pripravljen dati tozadevno pojasnila društvnikom, ki bi se hoteli poslužiti hipotetne banke.

G. Ivan Leben, govori o politiki. Vsebina njegovega govora bi bila ta: Mi kot narod slovenski hočemo obstati in še nadalje se lepo razvijati. A glavni pogoj in podlaga našega obstanka in razvoja je — šola. Narod brez šol je narod brez prihodnosti. A, žal, vlada nam ne dá potrebnih šol.

V Gorici so nam dali šolo na skrajnem delu mesta — v stari Cattinellijevi vojašnici, katero so že vojaki bili zapustili, ker jim je bila nezdrava. In tukaj naj se torej zdaj šola naša slovenska deca! Dati šolo na takem mestu, se pravi — šole ne dati, in naša mladež v Gorici tudi res ne obiskuje te šole.

V Gorici imamo — nemško gimnazijo. Slovenske gimnazije mi Slovenci nimamo. To je zavira, da se veliko naše slovenske mladeži ne more izšolati, ker

je nevešča nemškega jezika. Naš otrok mora v Gorici stopiti šele v II. normalni razred, da se tekom dolgih treh let šele pririne do gimnazije. A plačevanja tistih stroškov se naši stariši bojé, čemur je posledica, da se naša mladina zadržuje na srednjih šolah. A šole dajejo narodu moč, ki bi delali za narod, in ker so radi mnogih ovir in nemškega jezika naši mladini te šole največkrat nedostopne, zato nam manjka mož. Ko-rošci v sedanjih resnih narodno-političnih časih nimajo zadostnega števila svojih mož, ker nimajo svojih šol.

Slovenci nimamo tudi nobenega vseučilišča. Naši mladeniči morajo obiskovati nemški vseučilišči na Dunaju in v Gradcu. Tu ni slišati nobene slovenske besede.

Imeli smo nekdanj na teh vseučiliščih nekaj slovenskih stolic, a se te so se odpravile. V ožgled tem našim žalostnim šolskim razmeram je treba, da se skupno slovesno oglasimo in v to predlagam naslednje resolucije:

Zborovalci "Slov. kat. političnega in gospodarskega društva za kobarški okraj", zbrani na izrednem občnem zboru v Kobaridu zahtevajo:

- a) da vlada prisili mesto Gorico, da premesti slovensko ljudsko šolo v središče mesta;
- b) da vlada ustanovi v Gorici slovensko-laško gimnazijo;
- c) da vlada ustanovi v Ljubljani slovensko vseučilišče.

(Dalje pride.)

Dopisi.

Iz goriške okolice.

Dragi prijatelj!

Kar je bilo nekdanj mogoče, ni danes več. Na resničnosti tega izreka — menim — ne dvomiš. Nekdanj so uprizarjali vojske med narodi posamezniki, vladarji, zdaj ni to več mogoče. Moč posameznikov, naj si bodo še tako visoko postavljeni, gineva; odločuje pa vedno bolj množica. To je zdaj novodobno, moderno, napredno; ono pa nazadnjaško, starokopitno. — Ti se zgražaš, prijatelj, na zadnjih besedah, ti, ki meniš, da si vzel v zakup že vse, kar je naprednega. A temu ni tako. V predzadnjem dopisu sem ti rekel, da hočeš z izrazom "klerikalen" slovensko javnost farbat; danes ti rečem, da delaš ravno tako z izrazom "napreden". Z "naprednjaštvom" kar mlatiš v "Soči" okoli sebe, "Soča" sama pa je po tvoji volji prototip nazadnjaštva in starokopitnosti: v "Soči"

je volja množice ničla, tvoja volja vse. Lep napredek, lepa svoboda to, ko morajo vsi plesati, kakor eden zvižga. Vladaži modernih držav so mogočni gospodje, a tako ne kot ti v "Soči"; oni morajo upoštevati voljo ministrov in drugih zakonodajnih faktorjev, ti ne upoštevaj v "Soči" nikogar, ti si v njej absoluten vladar, ti sam delaš v "Soči" lepo ali grdo vreme, prav kakor se ti ljubi. Seveda se izgovarjaš, da boli škoda "Soče" le tebe. Vse prav. Ali pisava "Soče" ne kaže tega monopola. "Soča" pravi, da piše v imenu vsega naroda na Goriškem, ali vsaj jednega dela istega. In to ni res, ker je kaj takega poleg tvoje znane silovite nestrpnosti absolutno nemogoče. V tebi, prijatelj, je samoljubje tako razvito, da je že davno zatrla vsako ljubezen do koga drugega. Ali hočeš za to dokazov? Kar cele kupe bi ti jih lahko nanesel. Prijatelj, prav lahko bi segel po nje tje, kamor so vsakemu poštenjaku koraki zabranjeni, ali tega jaz ne delam, če tudi vem, da bi se ti v tem oziru niti za trenutek ne pomišljal nasproti meni, če bi me le poznal in bi kaj takega o meni vedel. Najboljši dokaz za tvoje izvenredno samoljubje je pač tvoje življenje. Prepirlal si se, ko si učiteljaval, prepirlaš se, odkar časnikariš. Rojenec so ti morale položiti v zibel prepirljivost v gorostasnem formatu. Če pa nisi ljubil svojih ožjih sorojakov, s katerimi si vzrastel, kako hočeš ljubiti ostali del naroda, katerega le površno poznaš? In vendar, kako bi ti bila ta ljubezen kot časnikarju potrebna! Ona bi ti bila imela biti zvezda vodnica na vihnem časnikarskem polju od prvega začetka. Brez prave ljubezni do naroda je narodni časnikar to, kar je mornar na razburkanem morju brez kompasa. Ljubezen do naroda daje časnikarju moč, da si ohrani bister pogled na celokupnost narodovo; da ne zamenjuje koristi svoje stranke s koristimi vsega naroda; da je vsikdar pripravljen žrtvovati interese svoje stranke (o njegovih lastnih niti ne govorim) blaginji skupne domovine; da vidi v strankinem nasprotniku le brata, kateri se bojuje za isti narodni ideal, če tudi je ubral drugo, nasprotno pot; da ohrani v boju vedno le dostojno, dobrohotno obliko, ki ga varuje, da ne postane v boju z bratom divjak, vandal, kateremu ni le na tem, da bi nasprotno stranko premagal, ampak se hoče na glavnih osebah nasprotnne stranke maščevati, škodujoč jim na časti in imetju, spreminjajoč strankarski boj v osebne napade, kar razvema strasti ter demoralizuje ljudstvo tje do priprostega seljaka. — To, prijatelj, je moje mnenje o

PODLISTEK.

22

Mladi gozdar.

Izvirni roman. Spisal Soški-črnošolec.

(Dalje.)

"Ha, ne govori vendar takih neslanostij! — Ali misliš, da je ona tako nes pametna, da bi take stvari kar tako razodevala bratu?"

"Ti ne poznaš teh dveh otrok, a jaz ju poznam do dna duše. Brat in sestra sta v najlepšem pomenu besede: ene krvi in enega srca. Mej njima ni skrivnosti".

"Tone, ako poznaš Jožka in Milko, poznaš menda tudi mene. — Veš, da mi ni vnela srca slepa strast, ampak čista ljubezen, ki ne želi nikomur hudega, ki vse pretrpi, vse prenese...."

"Vem, Mirko moj, da si možat; vem, da trpiš raje sam, nego bi pahnil v trpljenje svojega bližnjega. A pomisli, bo moglo-li dekle storiti to, kar storiš ti: odpovedati se —"

"Tiho! — Ne čuješ-li ničesar? — Nekdo trka zunaj", pretirga naenkrat Mirko govorjenje in vstane.

"Oj, ni-li nikogar doma?" oglasi se krepak moški glas zunaj.

"Cerkovnik iz Lesja je. — Kaj bo neki?" reče Sever in vstane nekoliko preplašen.

"Kaj bi radi?" zavpraša Mirko držeč za ključ v vratih.

"Za božjo voljo, odprite! Sveča je odgorela, z

gospodom župnikom ne moreva naprej, nadgozdarica pa umira...." odgovori zunaj cerkovnik Drozeg.

"Previdet gredo gospo! — Tone, prinesi hitro svečo!"

Nato odklene Mirko vrata. Cerkovnik vstopi, vtakne hitro novo svečo v svetilnico in odide.

"Jaz grem tudi k nadgozdarju," de Mirko Tonetu.

"Kako, v takem dežju?" začudi se Tone.

"Prinesi mi dežnik! — Gospo bi rad še videl živo".

Tone prinese takoj dežnik in Mirko pohiti za duhovnikom po razmočeni stezi.

Skrivnostno-milo je odmeval droben zvončkov glas mej šumenjem dežja po gozdni samoti, in blede svetloba sveče je žalostno obevala orumenelo listje....

Klobuk v rokah držeč je stopal Mirko za starčkom-duhovnikom. V očeh so mu igrale solze tajnostnega ginenja, iz srca so mu kipele pa k Bogu v sveti hostiji goreče molitve za blago gospo in za nepozabljivo rajno mater — — —

XVII.

"Milo zvon po dolu poje,
Se razlega čez vrhe;
Mlado mamico zakopat
Štirje nesejo močje".

—X—

Spravljena z Bogom in s svetom je umrla blaga gospa Hostnikova še isto noč, ko je bil pri njej gospod župnik. Dva dni potem je bil pogreb z mašo. Dasi je bilo to na delavnik, vendar se je zbrala skoraj

polna cerkev ljudij, da bi spremili na poslednji pot splošno priljubljeno rajnico. Mej nosilci bil je županov Jožek in — kar je posebno ugajalo prirotemu ljudstvu — tudi gozdar Mirko. —

Prvi za krsto je šel ves čas soprog rajnice, gozpod Hostnik. Solz ni bilo videti v njegovih očeh; a vse na njem je kazalo, kako hudo ga je zadela bolezen in smrt ljubljene soproge. Tedni bolečin in skrbij začrtali so v njegov obraz znamenja dolgih, mučnih let. —

Ko je na pokopališču župnik vrgel lopato prsti na krsto rajnice in je s tresočo se roko isto storil za njim nadgozdar, zaihtelo je ljudstvo in s solzami v očeh pokleknilo ter molilo za rajnico....

Tiho so se nazadnje razšli pogrebci. Še enkrat se je ozrl nadgozdar v grob, v katerem je imelo počivati njemu vedno zvesto srce, potem je pa šel z župnikom, županom in Mirkom v župnišče.

Na pokopališču sta pa ostala še dva človeka: Tone Sever in vaški grobar Krt.

"No, čemu se obotavljaš?" de Sever grobarju, oprtemu ob lopato in zročemu zamišljeno v novi grob. —

"Mi boš-li hotel verjeti, Tone, da mi je težko?"

"Kaj? — Težko tebi, ki imaš srce, da bi iskre kresal iz njega?"

"Nad štirideset let uže kopljem in zasipujem grobove, a solza se mi ni še pri tem delu vrnila iz očesa, — danes se mi je. —"

(Dalje pride.)

Domače in razne novice.

„Kat. polit. društvo za sodni okraj Ajdovščina“ priredi v nedeljo 13. t. m. ob 3½ pop. javen shod pri Rebku na Goričici, h kateremu vabi vse somišljenike.

† **P. Janez Sobel.** — Z Dunaja se poroča, da je umrl preč. o. Janez Sobel, nekdanji provincijal usmiljenih bratov, ki je bil prej tudi mnogo let pripor v tukajšnjem samostanu usmiljenih bratov. Na Goriškem se marsikdo s hvaležnim srcem spominja blagega pokojnega Sobela. V zadnjem času se je pojavil pri njem pogrešek na srcu, ki ga je spravil v prezgodnji grob. Njegovo delovanje bo s zlatimi črkami zapisano v zgodovini usmiljenih bratov. Svoj čas je spisal lepo zgodovino svojega reda.

Priporočamo ga vsem znancem in prijateljem v pobožno molitev! Bog mu povrni nad zvezdami, kar je dobrega storil za bolni človeški rod!

Smrtna kosa. — V Selu na Vipavskem je umrl v ponedeljek Jožef Mrmolj, bivši črniški župan, cerkveni ključar ter predsednik krajnega šolskega sveta Batuje-Selo. Bil je od vseh spoštovan. N. p. v m.!

V Mirnu je dne 9. decembra umrla po kratki in mučni bolezni g. Franciška Budin roj. Marušič, krčmarica „Pri Slovenki“. N. p. v m.!

Za „Šolski Dom“ prejelo upravnništvo „Gorice“: Ivan Vogrič, nadučitelj v pokoju, kot podpiratelj 5 K. — Hvala!

Za „Božičnico“ v „Šol. Domu“ so nadalje darovali sledeči gg. dobrotniki in dobrotnice: Tvrška Hausner in Dekleva, zavitek usnja; Culot, 6 parov nogovic, 1 par rokavic in 5 ovrtnikov; Hedžet & Koritnik za 20 K blaga za obleke; Ivan Lokar, usnjak v Mirnu, sveženj usnja; dr. Pavletič o K; dr. Franko 10 K; M. Gasser, trgovec, za 4 K šolskega blaga; Andr. Gabršček 100 iztisov „Knjižice za mladino“; gospa Jakončič 10 K; dr. Rih. Jug 4 K; Fil. Pečenko, kavarinar, 1 K; Amalija Kavčič 1 K; prof. Novak 2 K; Štefan Križnič, c. kr. šol. svetnik, 10 K.

Predsedništvo je prejelo: Oskar Gabršček 50 K; A. Lokar, c. kr. notar 5 K; M. Primožič, c. kr. sod. svetnik v Tolminu 20 K.

Vsem dobrotnikom naj Bog stotero povrne!

Okradeni ženi. — Vže večkrat zaporedoma smo poročali v svojem listu o tatvinah, ki se vrše o tržnih dnevih v Gorici, kjer je zmanjkalo našim ljudem marsikateri mošnjiček iz žepa. Opozarjali smo naše ljudi, naj bodo jako previdni pri spravljajanju denara, da jih ga zviti uzmoviči ne izmaknejo iz žepa. Pri vsem tem pa se še vedno dogajajo žepne tatvine, na katerih ima mnogo krivde neopreznost naših ljudi. Tako se je pripetilo zadnji četrtek zopet Ani Glešič iz Ozeljana pri Šempasu. Pripetilo se je namreč kravo na trg, jo prodala in dobila za njo 118 K. Od teh 118 K dala je mešetarju za mešetarijo 1 K, ostali znesek pa je spravila v žep. Ko se je čez nekaj časa hotela prepričati, ali se nahaja znesek še v žepu, prepričati se je morala reva, da ga ni več. Pohitela je hitro na policijo ter je naznanila tatvino, ali o tatu do danes ni ne duha ne sluha. — Isto se je dogodilo Ceciliji Koršič iz Kozane, in sicer tudi v četrtek. Prišla je na trg, da si kupi prase. Izbrala si je že prase in se zanje tudi že pogodila. Ko je pa segla z roko v žep, da bi iz njega vzela mošnjiček, ni bilo v žepu ne mošnjička in tudi denara več. Zmarjalo ji je torej 28 K. — Ker se pa to že več sejmov zaporedoma ponavlja, in morajo žepni tatovi skoro gotovo biti jedni in isti, zdi se nam res čudno, da jim ni naša policija prišla še na sled.

Tatvina v cerkvi. — V sredo bili sta dve ženi pri maši v cerkvi „Imacolata“. Po maši sta se prepričali, da jima je nekdo pobral iz žepov mošnjička, v katerih je bilo nekaj denara. Med mašo stal je blizu njih mladenič visoke rasti, katerega pa nista poznali.

Izpred sodišča. — Na dva meseca ječe je bila te dni obsojena Marija Rudigov iz Prepoti, ker je svojemu gospodarju v Solkanu, g. Makucu, ukradla dva bankovca po 20 K.

Istotako je bil na dva meseca ječe obsojen tudi 27-letni Peter Minin iz Biljane, ker je dne 15. okt. v neki krčmi v Turjaku s fovečem ranil 66-letnega Iv. Minina.

Zaradi klatenja so prijeli v četrtek nekega Arivosta Hermenegilda, rojenega v Gradcu, a pristojnega v Čepovan.

Pijanega so pobrali v četrtek na ulici in sicer v Raštelu B. M. iz Bilj, ter ga odvedli v bolnišnico, ker se je pri padcu še precej ranil na glavi.

Nečuvstvo. — Iz Ustja nam piše nekdo: Dne 2. decembra t. l. sem pripeljal na ajdovski postajo sodček vina, da bi ga odposlal v Kranjsko Goro na Gorenjsko. Gospodje uslužbenci na postaji me pa čudno pogledajo in pravijo, da jim ni znano ime take postaje ter da jim moram povedati, kako se ta postaja v nemškem jeziku zove. Podati sem se moral nato v Ajdovščino in popraševati na desno in levo. Šele po dolgem tavanju prišel sem na pošto in šele tam mi je g. čna poštna odpraviteljica povedala, da se Kranjski Gori po nemški pravi: „Kronau“. Vrnil sem se na postajo in tam povedal, kar sem doznal. Tamošnji gospodje pa so z nekako nevoljo vzeli to na znanje ter vsprejeli sodček vina. Vprašam, ni li to skrajno žaljivo za nas Slovence, da moramo na lastni zemlji iskati tolmačev, da nam povedo, kako se naši slovenski kraji imenujejo po nemški. Uradniki, ki kaj takega ne vedo, niso za nas, oni naj gredo med Nemce ali pa med Lahe. Priporočamo zaradi tega poklicanim činiteljem, da poskrbijo za to, da se take skrajno žaljive nedostatnosti odpravijo, da bodo edenkrat konec takih izživljanj. Kako bi rohneli Nemci ali pa Italijani, ako bi kak slovenski železniški uradnik zahteval v njih deželi od stranke, da jim naznani ime postaje, ki bi ležala na nemškem ali pa italijanskem ozemlju v slovenskem jeziku. In po pravici. Ali prepričani smo tudi, da bi rohnenje Nemcev ali pa Italijanov v takem slučaju nikakor ne bilo brezuspešno, in da bi tak slovenski uradnik moral kaj pobrati šila in kopita. To pa, kar bi bilo prav za Nemce in Italijane, to mora biti prav tudi za nas, in zahtevamo zaradi tega odločno, da naj se pri nas nastavlja taki uradniki, ki bodo razumeli nas in mi njih. Oni so zaradi nas tu, a ne mi zaradi njih. — Omenjeni nekdo nam tudi toži, da se na Ustju preveč popiva. V tednu, pravi, delajo ljudje v ajdovski tovarni noč in dan in se tam mučijo. Ko pa pride nedelja, ne zapuste krčme, dokler čutijo kaj cvenka v žepu. Mladenci pa gredo še dalje. Ni jim zadosti nedelja, marveč celo v ponedeljek popivajo in zapravljajo s tem ne le denar, ampak tudi zdravje. To je res žalostno. Kdo ne bi privoščil našemu delalcu par kozarcev dobre vipavske kapljice, da se ž njimi okrepča in se v prijateljski družbi tudi razvedri, ali kar je preveč je vendarle preveč, in vse kar je preveč — škoduje.

Iz Batuj se nam piše: Ko se je vrnil v nedeljo dne 6. t. m. zvečer vlak iz Gorice, skočil je na tukajšnji postaji voz, v katerem je bilo vse polno ljudi, s tira. Ljudje so bili vsi prestrašeni. Sreča, da sta ostala stroj in poštini voz na tiru. Ker tudi drugi vozovi niso mogli naprej, morali so vsi potniki iti v poštini voz, in so se tako naltlačeni kot sardele v škatli odpeljali ob 9. uri proti Ajdovščini. Delalo se je celo noč, tako, da ni bil ustavljen promet. Vzrok je bil najbrže pri menjalniku.

Živo srebro so našli v Šempasu. — Od tam nam pišejo: Kopali so jarek na nekdanjem dvorišču pokojnega Paniana. Na nekem prostoru precej pod vrhom so kopači zasledili zrnca živega srebra. Kopali so globokeje in našli v skladu opoke vedno več svetlih zrnec, drobne, pa tudi debele kot proso. Z žlico so zajemali svitla zrnca in jih nabrali morda več nego za četrtno litra še isti dan. Zanimanje je postajalo vedno živahnejše. Šment pa, da niso mogli priti do rude! Čez tri dni so se izgubile še iskricke živega srebra in končno tudi up na rudnik. Morda je svoj čas vznok izgubil vrečo živega srebra iz ldrice in to izlito blago so zdaj pobrali otroci.

Iz baške doline nam pišejo: Delo na železnici zdaj večinoma počiva. Temu je krivo največ slabo vreme. Velika večina delalcev šla je že na dom. Pa ne le slabo vreme, marveč tudi nizke dneve so krive, da so delalci zapustili delo. Plačuje se jih namreč tako slabo, da se z dnino komaj prežive. Velike zapreke pri gradnji železnice posebno od Grahovega proti Zarakovcu provzročuje tudi tamošnji zemljati svet, ki se neprenehoma usiplje. Govorilo se je celo, da mislijo to železniško črto preložiti, kar pa ni verjetno. — Dne 4. t. m., na god sv. Barbare, so imeli delalci v predorih svoj praznik. V Hudajužni je bila sv. maša v ondodnem predoru. V isti namen bila je sv. maša tudi na Grahovem in v Podbrdu. — Snega imamo tukaj vse polno. Kakor se čuje, je na Grahovem zbolelo več oseb na neki bolezni, ki je jako podobna mačuhu. Ta bolezen je zahtevala baje celo par žrtev. — Občinske volitve se torej bližajo. V ta namen bodo izloženi na Grahovem v občinski pisarni volilni imeniki od 14. pa do 28. t. m. Tako je prav!

Skočil pod vlak je neki neznan človek v četrtek, ko se je približal železniški vlak, ki je vozil iz Vidma proti Gorici, vasi Manzano. Ostal je takoj mrtev pod vlakom.

Častnim občanom je imenovala občina Bovec g. Prinzig, c. kr. okr. glavarja v Tolminu.

Našla se je vreča. — Na cesti iz Št. Andreža do Rubij našla se je vreča, v kateri se nahaja do 16 K vrednosti. Kdor jo je zgubil, naj se oglasi v Sovodnjah h. št. 102.

Povodnj. — Iz vseh krajev dohajajo poročila o velikih škodah, katere so povzročile zadnje dni velikanske povodnji, ki so bile letos tako splošne, kakor da bi se hotel ponoviti vesoljni potop. Pri nas v Furlaniji, v Dalmaciji, v Bosni, na Kranjskem, na Ogrskem, po celi spodnji Italiji, na Češkem in Moravskem lilo je zadnje dni tako močno, da so reke in potoki prestopili bregove, da je voda preplavila polja, podrla mostove, hiše, železnice, tako, da je železniški promet na več krajih popolnoma ustavljen, posebnost pa v zgornji Italiji in na Tirolskem. Kakor rečeno, je napravila voda pri nas največ škod v Furlaniji, kjer sta izstopili reki Soča in Ter in mnogo drugih potokov. Na železnici Tržič-Cervinjan je promet popolnoma ustavljen, ker je železnična proga na več mestih hudo poškodovana. Kakor pripovedujejo, trebalo bo najmanj deset dni, dokler bodo to železnico vsaj toliko popravili, da bodo zamogli zopet po nji vlaki voziti. Največjo škodo je napravila voda okoli Št. Petra ob Soči. Tu je bilo celo nekaj hiš pod vodo in so se njih prebivalci nahajali v veliki nevarnosti. Voda je stala tam sploh po vsem polju nad 1 meter visoko, pa tudi blizu Gradišča je bila, posebno v nedeljo po noči, nevarnost velika, ker je tudi tam Soča prestopila bregove, ter pretela vsem, nahajajočim se v njeni bližini. — V Stračicah so morali v ponedeljek ustaviti delo v tovarnah. Istotako je bilo delo ustavljeno tudi v tovarni v Zdravščini. Soča je privabila v ravno vse polno drv, hlobov, samokolnic itd. Celo dva čolna so našli v bližini Sovodenj. — Pa tudi snega je zapalo zadnje dni nenavadno mnogo po vseh goratih deželah. Posebno mnogo ga je na Tirolskem, Koroskem in Gorenjskem. V celovski okolici, kjer je snežilo 40 ur zaporedoma, nagromadilo se je toliko snega, da so se udrlje pod njim tri hiše.

Predavanje g. Orlovca o položaju v Macedoniji prepovedano. — Kakor smo zadnjič omenili, mudila sta se te dni v Ljubljani dva odlična slovanska gosta, in sicer macedonski nadporočnik Stojančev in pa ruski časnikar Orlovec. Povedali smo tudi, da se je namenil slednji v „Narodnem Domu“ predavati o položaju v Macedoniji, da bi v slovenskih srcih vzbudil sočutje do bednih bratov macedonskih, ki se nahajajo tam v strašni bedi, in kateri nujno potrebujejo gnotne pomoči od drugih človekoljubov, v prvi vrsti seveda od slovenskih bratov. Pa glej, predavanja ni bilo, ker ga je kranjska deželna vlada prepovedala. Ta prepoved je vzbudila, kakor se samo ob sebi razume, med narodnimi krogi v Ljubljani veliko ogorčenje, in to po vsi pravici. Znano je namreč, da so se vršila ob času angleško-burske vojske povsod po Avstriji predavanja na korist Burom. Pri takih predavanjih se je hudo, četudi po pravici, napadala angleška trinoška politika; a navzlic vsemu temu ni prišlo nobeni, in tudi kranjski deželni vladi na um, da bi taka predavanja prepovedala. Pa ne samo to. Tudi pri nas na Primorskem, v Trstu in v Gorici, ne preide skoro teden, da bi ne imel javnega predavanja kak pronunciran irredentovski pridigar z onkraj meje. Vsa ta predavanja so nasičena irredentovskih tendenc in se dogajajo pri njih navadno tudi protiavstrijske demonstracije. Seveda so taka predavanja zavita v kak socialistični, literarni ali pa tudi zgodovinski plašč, in to zadostuje, da jih naša vlada dovoljuje. Zdaj pa, ko je hotel v Ljubljani predavati ruski časnikar zgolj le iz človekoljubnega namena, oglasila se je kol avstrijska vlada, ter prepovedala predavanje, samo zaradi tega, ker je bilo namenjeno v prid macedonskim trpinom, ki so slučajno Slovani, in pa tudi zaradi tega, ker je imel biti predavatelj Rus, torej sin onega naroda, ki hoče sporazumno z Avstrijo napraviti mir v Macedoniji, ter storiti konec krvoločnemu postopanju turških oblastij proti macedonskim kristjanom.

Predavanje macedonskih gostov v Trstu. — Kakor poročamo na drugem mestu današnjega lista, je kranjska deželna vlada prepovedala ruskemu časnikarju Orlovcu nameravano predavanje v ljubljanskem „Narodnem Domu“ o dogodkih v Macedoniji in o tamošnjem položaju. Deželni predsednik kranjski,

baron Hein, skliceval se je na dunajsko vlado, češ, da je ona prepovedala tako predavanje. V tork sta pa v Trstu, po običnem zboru političnega društva „Edinost“ v „Narodnem Domu“ prisv. Ivanu, ob ogromni udeležbi in ob velikanskem navdušenju predavala macedonski nadporočnik Stojančev in ruski časnikar Orlovec, o istih točkah, ne da bi jima bilo prepovedalo tržaško namestništvo. Po tem takem je razvidno, da v Ljubljani ni dunajska vlada sama ob sebi takega predavanja prepovedala, ampak da je je pri dunajski vladi izposloval baron Hein sam, on, velik prijatelj kranjskih slovenskih liberalcev. Zaradi tega je bila na pravem mestu interpelacija dr. Šusteršiča in tovarišev v zadnji seji poslanske zbornice zaradi prepovedi omenjenega predavanja.

„Narodni Dom“ v Trstu so te dni spravili pod streho.

Gospodarska zveza. — V četrtek popoldne je zboroval v Ljubljani izredni občni zbor „Gospodarske zveze“, ki se je bavil z izpremembo pravil, katero zahteva preosnova združništva po novem združnem zakonu. „Gospodarska zveza“ šteje 208 zadrug. Od teh je 123 denarnih zadrug. Na novo je pristopilo letos k „Gospodarski zvezi“ 38 zadrug. Od teh je 21 denarnih zavodov, 15 na novo ustanovljenih.

Strela v šoli. — V sredo je razsajala nad Dubrovnikom huda nevihta. Grmelo je in bliskalo. Pri ti priliki je treščilo v neko šolo in strela je omamila več učencev.

Slovensko akademsko društvo „Ilirija“ v Pragi je na svojem tretjem rednem občnem zboru dne 7. t. m. postavilo sledeči odbor: Predsednik modr. Pretnar Janko, podpredsednik tehnik Presel Ivan, tajnik tehnik Pavlin Ivan, blagajnik pravnik Šega Rudolf, knjižničar pravnik Šink Štefan.

Dognano je, da so obče priljubljene in vsestransko razširjene »kapljice sv. Marka« mestne lekarnarje v Zagrebu, Markov trg, najpotrebnejše v vsaki hiši. Podati se jih more bolnikom kot prvo pomoč, zdravim pa v odvrnitev bolezni. Zato pa opozarjamo p. n. gg. čitatelje na današnji oglas »Mestne lekarnarje v Zagrebu, Markov trg, na 4. strani.

Fran Wilhelm odvajajoči čaj od Frana Wilhelma, lekarnarja, c. in kr. dvornega zalagatelja v Neunkirchen (Spodnje avstrijsko), se dobiva v vseh lekarnah v zavitku po K 2. — avstr. velj. Kjer ni zaloge, pošljo se direktno poštini zavoj s 15 zavitki za K 24.00 franko na vse avstrijske poštne postaje. V znak pristnosti je odtisnjen na vsakem zavitku grb trga Neunkirchen (neun Kirchen).

Wilhelmovo c. in kr. priv. tekoč mazilo „Bassorin“ stane 1 komad K 2. — poština pošiljatev 15 kom. K 24. — Wilhelmovo mazilo „Bassorin“ je sredstvo, katerega učinek se opira na znanstvena preiskovanja in dejanske izkušnje ter se izdeluje izključljivo v lekarni Frana Wilhelma, c. in kr. dvornega zalagatelja v Neunkirchen (Spodnje avstrijsko). Mazilo deluje pomirovalno, bol blažje in utešljivo pri boleznih živcev, kakor tudi pri bolečinah mišic, udov in v kosteh.

Zdravniki ga radi rabijo v takih slučajih, posebno, če nastopijo bolečine vsled kake naporne hoje ali zastarelih bolezni; zato se ga tudi poslužujejo z najboljšim uspehom turisti, gozdarji, vrtnarji, telovadci in kolesarji. Hvali se vsestransko to mazilo tudi kot varstveno sredstvo proti mrčesu piku.

V znak pristnosti je odtisnjen na vsakem zavitku grb trga Neunkirchen (neun Kirchen). Dobiva se ga po vseh lekarnah. Kjer ni zaloge, se pa direktno dopošlje.

Priporočilo!

Josip Novič,
krojaški mojster
v Gorici, Gosposka ulica št. 21
(tik pošte)
prvo nadstropje,
se priporoča slavnemu občinstvu, čast. duhovščini v mestu in na deželi.

Proda se v Ajdovščini
blizu železniške postaje
hiša z mlinom in z vsemi
pripadajočimi gospodarstvenimi poslopji in zemljišči.

Natančneje poizvedbe se dobe pri lastnikih Ferdinandu Makovec v Ajdovščini in Rozini Trojer v Gorici, v kapucinski ulici št. 2.

vzvišeni nalogi nar. časnikarja, in jaz ti prav toplo priporočam, oglej se nekoliko v tem ogledalu časnikarske vesti! — Ti zarudevaš, prijatelj? Tvoja vest ti pravi, da se tvoje časnikarjenje s tem ogledalom ne ujema. Prav ima ta tvoja vest. Ti si se zoper dolžnosti pravega časnikarja hudo pregrešil. Začetek modrosti je: Spoznavaj se sam! To bi bil moral storiti predno si popustil učiteljevanje in se poprijel časnikarjenja. Ti si pri volitvi novega stanu upošteval le svoje ostro pero, nisi se pa brigal za druga važnejša svojstva, o katerih sem gori govoril, in katera je tvoj burni, strastni temperament iz tebe popolnoma izpodrinil. Ti, prijatelj, nisi nasproti našemu ljudstvu nič bolj kakor mnogi neslovenski uradniki, kateri mu znajo izvrstno komandirati, ga tudi šikimirati, a mu nočejo in ne morejo koristiti, ker nimajo zanj srca, ker iščejo le svoje sreče in se ne brigajo za prihodnost tega ubogega ljudstva. Tako te vsaj jaz sodim. V svojem velikem samoljubju vidiš le stranko ali prav za prav sebe. Ti se menda niti ne zavedaš, da nalaga ljubezen do naroda časnikarju dolžnost, delovati za srečno prihodnost tega naroda. Narod pa more postati srečen le tedaj, če je dobro vzgojen. Vzgoja naroda je torej prva skrb vsakega pravega časnikarja. Prijatelj, kako si pa ti doslej tej skrbi zadostil? Ali se morda narod vzgojuje s „tutti frutti“, z osebnimi napadi, z zmerjanjem, s psovkami, z zasramovanjem, z blatenjem? Nesrečni človek! Le pridi k nam na deželo, da vidiš, kake sadove že roje tvoji „tutti frutti“. Da, da, tvoje slabo seme je padlo na rodovitna tla. Pohujšanje, katero si ti s frivolno roko zaludal v množico našega ljudstva, bo še pogubno delovalo, ko že davno vžineš s pozorišča. Vse slabo na svetu se masčuje, tudi ta zločin na moral našega ljudstva ne more ostati ne kaznovan. Spomeniki si postavil, prijatelj, a spomenik, kakor zažigalec Dianinega svetišča v Efezu. Da pa ima pri gradbi tega spomenika velik del zaslug tudi tvoj pobratim, ki se te v zadnjem času navidezno ogiblje, da bi tem lažje ribarila v kalni vodi, temu pač ne bode nikdo ugovarjal.

A. K.

Iz Kamenj. — Sklicatelj shoda pri Rebku, dne 22. nov., hočejo v „Soči“ javnosti vcepiti prepričanje o njegovih čistih namenih in skrbi za blador kmečkega ljudstva, ter naslikati župnika Kosca kot sovražnika ljudskega napredka, ki je prišel na shod delati zadržbo. Da, v „Slov. Narodu“ trdijo, da so „klerikalci“ celo hoteli zborovanje „pod vodstvom župnika Kosca razbiti“. Prvo poročilo o shodu v „Soči“ je pisano v barabskem slogu, kakoršnega si pridobijo čitatelji liberalnih in socijalnodemokratskih listov. Zoper zavijanje in zmerjanje pošten človek nima orožja. Drugo poročilo je na videz bolj stvarno.

Prvo poročilo trdi, da „nikdo ni imel namena dregati v naše boleče politične odnose in strankarstvo v deželi“. Drugo poročilo pa pravi, da je nadučitelj Bajt govoril o organizaciji društev, tudi političnih, o združenju Slovanov v Avstriji s skupnim slov. jezikom, o postranskih zasluhkih učitelja, o sklepu vipavskih županov proti učiteljstvu in o imenitnosti dež. zbora glede sklepanja zak. načrtov o učit. plačah. Sklicatelj shoda naj nikar ne mislijo, da so vsi ljudje tako zaslepljeni, kakor tisti, ki prišegajo na vse, kar jim liberalni voditelji vcepijo v možgane. Župnik Kosec ni prišel na shod za to, da bi shod razbil, tudi ni imel s seboj „svoje klope“, ker je prišel čisto sam od doma do zborovalnice. Bilo pa je na shodu nad polovico njegovih somišljenikov, kateri bi bili „junaka dneva“ dr. Tumo vrgli skoz vrata, ko so slišali njegovo liberalno veroizpoved, ako bi bili tako olikani, kot nekateri verniki liberalnih apostolov. Prišel pa je na shod za to, da bi opozoril lahkoverne poslušalce, naj se ne dajo z obetanjem boljše bodočnosti preslepiti, da bi služili postranskim namenom sklicateljev. Zato je tudi molčal, ko so se navzoči iz Tumovega protiverškega govora in iz odobravanja od strani učiteljev in nekaterih slaboznanih liberalcev sami prepričali, da je shod le liberalni ješpren, v kateri je tečnemu kmetijskemu poduku in dobrim gospodarskim sklepom primešan protiverski strup, za kmeta neprebavljiva kost povišanja učiteljskih plač.

Da bi prepričal zatelebane liberalce, ki so še pijani naprednjaškega duha, tega ni župnik nikdar mislil, pač pa je dosegel svoj namen pri treznomislečih možeh, kar pričajo sami sklicatelj shoda s tem, da so pripravljeno resolucijo o opravičenosti povišanja učit. plač pohlevno vtaknili v žep, četudi sta učitelja Bajt in Mermolja tako prepričevalno in enolično govorila o revščini učiteljev, o

njihovi pridnosti in gorečnosti za blagor lačnega kmeta.

Zdaj se nekaj pojasnil. Župnik Kosec je storil sklicateljem majhno krivico, ko jim je očital, da vabila na shod niso priobčili tudi v „Gorici“ in „Prim. Listu“. „Gorica“ sama se je izjavila, da je dobila sporočilo. To dejstvo priča, da je Kosec po krivici sumničil prefriganost sklicateljev, kateri so vendar šli do skrajnosti navidezne nepristranosti, da bi več kalinov ulovili. Na shodu so govorili o „Gorici“ kot o svoji stranki nasprotnem listu, ter s tem potrdili, da so sami pristali naprednjaške stranke. Domišljavost sklicateljev je res malce prevelika, ko zahtevajo, naj jim nasproten list služi za priganjača.

Sklicatelj Možina je sam povedal, da je vabil glavarja liberalcev v njegovem stanovanju, pustivši mu tam listek, dr. Tuma pa trdi, da ni bil „formalno“ vabljen. Jakončič in Klančič sta bila osebno vabljena, poslanca domačih kmečkih občin Berbuč in Grča pa nista bila osebno vabljena, četudi se je na shodu trdilo, da so bili vabljeni vsi poslanci „po listih“; na ta način je bil menda vabljen tudi prvaški Pepo. Ali nima to preziranje namena? Ali nima zabavljanje na shodu zoper poslance kat. stranke namena?

Kriva je trditev, da bi se bil župnik Kosec izrazil, da g. Jakončič ni na trdnih nogah, pač pa je mogoče, da je po shodu privatno izrazil kateremu sklicatelju svoje začudenje, da se Jakončič družil s Tumo. Ravno tako čudno se je lahko tudi zdelo človeku, ko je videl nastopati na takem strankarskem shodu potovalnega učitelja kmetijstva, g. Strekelja. Ako bi se to še nadalje ponavljalo, potem bi morali imeti o obeh imenovanih gospodih vse drugo mnenje, nego smo je imeli do sedaj, kajti ako bi se dal potovalni učitelj kmetijstva rabiti za dr. Tumove strankarske namene, morali bi mi proti njemu vse drugače nastopati. Ako želijo učitelji priporočiti ljudstvu svoje želje glede zboljšanja svojih plač, naj za to ne sklicujejo shoda pod tem imenom, kakor so ga sklicali zadnjič, marveč krstijo naj svojega otroka po pravem imenu in povejo naj glasno in jasno, da se bode na shodu razpravljalo o vprašanju glede zboljšanja učiteljskih plač. Na tem shodu naj razkrijejo svoje reve in težave in vsak pameten človek jim bode priznal njih opravičene zahteve.

Politični pregled.

Državni zbor.

Vlada je v sredo predložila poslanski zbornici dodatno predlogo k proračunu za l. 1903. Svota naknadno zahtevanih potrebščin znaša 1.964.655 K. S to predlogo pa se dodenejo k dohodkom l. 1903. še dohodki v znesku 1.549.800 K, ki niso bili pri sestavljanju proračuna še znani. Od zgoraj navedenega pomnoženja potrebščin, ki se tičejo skoraj izključno izrednega proračuna, odpadeta največja dela na šolsko in trgovinsko ministerstvo.

Ministerski predsednik dr. Koerber je odgovarjal na razne interpelacije in med drugimi na ono posl. Hortisa in tov. glede izjeme mest Trst, Gorica in Pulj iz veljave stavbnega zakona. Minister je odgovoril, da ministerstvo, z ozirom na tozadevno stališče dotičnih dež. zborov, ne more ugoditi želji interpellantov. Odgovarjal je tudi na interpelacijo posl. Spinčiča in tov. glede odnošajev v dekanski občini.

V odgovoru na interpelacijo posl. Malfattija in tov. glede razpuščenja oziroma prepovedi italijanskih svobodnih vseučilišnih kurzov v Inomostu, odgovarjal je ministerski predsednik, da se je dalje časa v javnosti govorilo o namerovalni ustanovitvi svobodnega italijanskega vseučilišča v Inomostu, a o tem da se je s čudovito smelostjo kazalo na namero, da se hoče na ta način vlado s pomočjo inozemstva prisiliti v tako rešitev vseučilišnega vprašanja, ki bi odgovarjala strankarskim željam.

Gledé ital. predavanj, rekel je ministerski predsednik, da bode vlada, kakor je tudi že obljubila, poskrbela za to, da se bodo ista vršila v kraju, kjer se ni bati nemirov. Ali za to, da je treba potrebnega časa, ter dovolitve vseh v to poklicanih činiteljev. Ministerski predsednik je končno pripomnil, da izgrede in demonstracije niso ravno pripravne za to, da bi podpirale iskrene in blagohotne vladne namere ter izjavil, da se vlada v svojih lastnovoljnih sklepih nikakor ne bo dala motiti po utikanju nepoklicanih, osobito pa inozemskih činiteljev.

Na interpelacijo glede dijaških demonstracij, ki so se dne 28. m. m. vršile na dunajski univerzi, odgovoril je ministerski predsednik, da so bili redarji primorani nastopiti, ko so se jim demon-

stranti se silo uprli. Več oseb je bilo zaprtih, 3 redarji so bili ranjeni. Umljivo je, da vprašanje ustanovitve novih vseučilišč živo zanima mladino in da narodni moment prihaja pri vročehrvni mladini posebno v poštev, ali vendar so oblasti dolžne čuvati javni red ter za braniti nepoklicanim ustop na parlamentarna tla.

Železniški minister odgovarjal je na interpelacijo posl. Spinčiča in tov. glede postavljenja zapornice na križiščih, katere tvori nova istrska lokalna železnica s cestami, kakor tudi glede opremljenja vlakov do železnice z varnostnimi napravami. V odgovoru opisal je minister nesrečo, katera se je svoječasno dogodila na progi te železnice v Zavljah ter je potem pojasnjeval, da so odredbe glede cestnega prometa ob progi nove istrske lokalne železnice zadostne z ozirom na majhno število in zmerno hitrost obvojočih vlakov. Tudi bi naprava ob cestnih zapornicah zahtevala prevelike stroške posebnosti z ozirom na premnogo osebja, ki bi bilo v to potrebno. Kar se tiče rešilnih priprav, povdarjal je minister, da iste, glasom naredbe trgovinskega ministerstva z dne 1. maja 1889, ne hranijo v vlakih, marveč na postajah.

Mej došlimi spisi je tudi interpelacija posl. Spinčiča in tov. glede rabe deželne slovenskega jezika na okrajnem sodišču na Voloskem.

Ko sta potem ministerski predsednik ter železniški minister odgovorila še na razne druge interpelacije in ko so se prečitati dopisi, zapričela se je razprava o nujnih predlogih Mladočeha Forta, Malorusa Romančuka in socijalnega demokrata Ellenboga glede spremembe ustave.

Posl. Fort je utemeljeval svoj nujni predlog z govorom, ki je trajal tri ure in zavzel ves ostali del seje. Koncem svojega govora predložil je govornik načrt nove, na federalistični podlagi sloveče ustave.

V četrtak je poslanska zbornica nadaljevala razpravo o raznih nujnih predlogih. Pred razpravo bilo je stavljenih več interpelacij, med temi ona poslanca Spinčiča in tovarišev na naučnega ministra glede oproščanja poštnine župnijskih uradnih dopisov, in ona istih poslancev na ministerskega predsednika, kakor voditelja pravosodnega ministerstva glede vedenja v jezikovnem vprašanju deželnosodnega svetnika v Rovinju, Devescovi.

O prehodu na dnevni red je govoril prvi posl. Romančuk, ki je utemeljeval svoj nujni predlog. Govornik je zatrjeval, da njegov predlog nima niti obstrukcionističnega, niti strankarskega značaja. Njegov namen je v glavnem ta, da bi se stranke sporazumele v svrhu trajnega urejenja države in parlamenta.

Govornik je v velikih potezah risal načrt nove ustave, urejenja jezikovnih vprašanj in volilne pravice ter je zahteval, naj bi vlada, v slučaju, da bi njegov predlog ne bil vsprejet, o zopetni otvoritvi državnega zbora predložila istemu narodnostni zakon in volilno reformo in naj bi zahtevala, da se ti predlogi rešijo v gotovem roku. Ako bi pa parlament tega ne hotel storiti, naj bi vlada zbornico razpustila ter razpisala nove volitve na podlagi novega, oktroiranega volilnega reda.

Posl. Ellenbogen je v utemeljevanju nujnosti svojega predloga izvajal, da narodna stremjenja Čehov — a jedni in Nemcev na drugi strani težijo po raznarodovanju drugih jezikovnih manjšin. Socijalisti pa zahtevajo narodno avtonomijo ter jednako pravico in svobodo za vse narode. V ta namen ustanovil naj bi se osrednji zastop za varovanje skupnih interesov vseh narodov ter okrožna ustava in narodna ministerstva za posamezne narode. Predpogoj za to bi bilo uveljevanje splošne, jednake, direktne in tajne volilne pravice. Le uveljevanje take volilne pravice — ne pa sprememba zborničnega poslovnika, ki bi obstoječa zla le uvekovečila — bi moglo rešiti Avstrijo.

V nadaljevanju razprave je poslanec Romančuk odtegnil svoj nujni predlog, posl. Ellenbogen pa je svoj predlog spreminil tako, da naj zbornica izvoli odsek 36 členov, kateri ima izdelati načrt ustave na podlagi splošne, jednake, direktne in tajne volilne pravice ter narodne avtonomije.

Tekom razprave izjavil je poslanec Dzieduszycki, da bo poljski klub glasoval proti vsem nujnim predlogom, katerim je namen zastavljati parlamentarno delovanje in je v imenu svojega kluba pozival vlado in zbornično predsedništvo, naj bi po zopetnem sestanku državnega zbora, ki naj bi se vršil takoj po zaključku delegacij, zastavila ves svoj upliv v to, da bi prišla do veljave želja pretežne zbornične večine glede razprave o spremembi zborničnega poslovnika.

Posl. Baxa in Choc priporočala sta spremembo ustave v čisto federalističnem smislu brez osrednjega parlamenta. Zbornica je odklonila predloga posl. Forta in Ellenboga.

Prihodnja seja naznani se pismeno.

Govornice o demisiji dr. Körberja in o njegovem nasledniku.

„Narodni listi“ potrjujejo vest, da namerava Körber demisionirati in da bo njegov naslednik grof Coudenhove.

Novi istrski deželni glavar.

Dunajski uradni list je priobčil večeraj imenovanje istrskega deželnega poslanca dr. Rizija istrskim deželnim glavarjem.

Dopolnilna državnozbornska volitev.

V sredo se je vršila v Steyru državnozbornska dopolnilna volitev, pri kateri je bil izvoljen kandidat kat. ljud. stranke župnik Jurij Baumgartner.

Zboljšanje plač avskultantom.

Ministerski predsednik dr. Körber je vsprejel v sredo deputacijo avskultantov ter ji izjavil, da upi avskultantov niso prestabi; on je v principu za zvišanje adjuta po triletnem službovanju na 800 gld., po petletnem pa na 1000 gld. Predvsem pa se mora delovati na to, da se sprejme zakon, ki bo uredil adjute vsem konceptnim praktikantom.

Češki tečaj za častnike pri drugem armadnem koru.

Iz Olomucca se poroča, da je izdalo vojno ministerstvo tajni ukaz na vse poveljnike nemških polkov pripadajočih k drugemu armadnemu koru, s katerim se zaukazuje, da se morajo pri omenjenih polkih takoj ustanoviti tečaji za učenje češkega jezika od strani častnikov. Avanciranje častnikov pri teh polkih da bo odselej odvisno od zadostnega poznavanja češčine.

Glasovi o mobilizaciji avstrijske armade.

Na dunajski borzi so krožile v torek vznemirljive vesti. Govorilo se je, da je izšel že ukaz za mobiliziranje sedmih vojnih korov, ki naj bodo pripravljani na odhod v Macedonijo. Imenovali so se tudi že osebe generalov, ki bi zapovedovali tem vojnim četam. Ti bi bili: Najvojvoda Oton, feldcrajmajster baron Waldstätten in general pl. Rheinländer.

Ogrski državni zbor.

V ogrskem parlamentu ne gre pa ne gre še kakor po loju. Skupina, ki se zbira okolo poslanca Szederkenya še ni opustila obstrukcije. Vsled tega se razprava o zakonskem načrtu glede kontingenta novincev še vedno zavlačuje.

Hrvatski sabor.

Dne 15. dec. se snide hrvatski sabor, ki pa bode imel samo par sej, da sklene namreč idenniteto za prihodnje tri mesece in podaljšanje finančne nagodbe. To se bo tudi zgodilo, ker je sedanja opozicija premalo številna, da bi se zamogla uspešno upirati madjarski večini. Opozicija bode predlagala razpust sedanjega sabora ter razpis novih volitev na podlagi splošne volilne pravice.

Trgovinska pogajanja mej Avstrijo in Italijo.

Iz Rima poročajo, da napredujejo jako slabo pogajanja med avstrijskimi in italijanskimi zastopniki v zadevi trgovinskih pogodb. Največje sitnosti jim dela carina na uvoz italijanskega vina v Avstrijo. Italijanski zastopniki bi radi na vsak način ohranili vinski klavzulo. V to pa ne morejo pritrčiti avstrijski zastopniki, ker bi takih pogodb posebno ogrski parlament nikdar ne odobril.

Napad na avstro-ogrsko poslanika.

Na poslanika v Vatikanu, grofa Szechenija so metali v Rimu, ko se je peljal v kočiji, iz neke bolnišnice nesnago.

Rusko-kitajski dogovor.

Nekateri visoki kitajski dostojanstveniki zatrjujejo, da se skoro dožene med Rusijo in Kitajsko dogovor. Govori se, da ugoditi Kitajski vsem ruskim zahtevam, katere je stavila Rusija kot pogoj, da zapusté ruski vojaki Mandžurijo. Kitajski bi se priznala nadvlada, a Rusija bi tam sovladala s Kitajsko.

Avstro-ruska civilna agenta za Macedonijo.

Avstrijski in ruski poslanik v Carigradu sta naznanila Porti, da sta določena za civilna agenta in sicer avstrijski generalni konzul Müller in ruski generalni konzul Demerik.

Sarajev v Beogradu.

Z velikanskim navdušenjem bil je pozdravljen vodja macedonskih ustašev Sarajev, ko je došel s svojimi sinovi v četrtak v Beograd. Na kolodvoru je pričakovala velika množica prihod macedonskega junaka. Na ulicah, po katerih se je peljal Sarajev v hotel, bilo je istotako zbranega mnogo ljudstva, ki ga je burno pozdravljalo. „Deutsches Volksblatt“ piše, da je Rusija najela 10 oseb, ki naj bi izvršile atentat nad Sarajevom. Taka trditev je najbrže izmišljena.

Prva kranjska z vodno silo na turbino delujoča tovarna stolov

Fr. Švigelj,

na Bregu p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, preč. duhovščini, imejiteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavarnarjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene

stole, fotelje, vrtno stole, gugalnike, naslonjače itd. itd.

po kar najbolj nizki ceni.

Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni boji limitirano. — Največja izbira stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trstenine. — Na željo pošlje trdka najnovejšo obširno ceniko z nad 800 slikami, iz katerih se razvidi oblika blaga in cene, franko. — Naročevalcem na debelo znaten popust.

Najprimernejše božično darilo

Prodajam 12 parov pravih harških kanarčkov lastne vzgoje, najlepše pasme, ki žvrgolijo tudi pri luči. Cena 10 gld. parček.

Dalje oddam pod tvorniško ceno 5 „zonofov“ najnovejših konstrukcij, ki izvajajo popolnoma naravne glasove kakor n. pr. petje, godbo na vsa godala, zvonjenje itd.

A. Jerklč, fotograf,
Gorica.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, brislih, dal-matinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije s sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Poštežba poštena.

Mnogo denarja!

do 800 K na mesec zamore vsakdo zaslužiti lahko, pošteno, brez stroškov in posebnega znanja. Pošlje naj takoj svoj naslov pod E 1095 na: Annoncen-Abtheilung des „Merkur“, Mannheim, Merfeldstrasse 4.

Gostilna „pri Žagarju“

tik nove postaje
na **Blančah**,
toči

vedno naravna doma-
ča črna in bela vina.
Kuhinja je preskrb-
ljena vedno z gorkimi
in mizlimi jedili. Cene
zmerne.

Priporoča se za obilen
obisk iz mesta in dežele.

Leop. Reja,
gostilničar „Pri Golobu“
na voglu ulice Morelli.

Priporoča pristna briska be-
la in črna vina. — Izborna
kuhinja postreže o vsakem
času z okusnimi mizlimi in
gorkimi jedili.

Zastopstvo za prodajo pra-
vega ljubljanskega kislega
zelja v zabojih od 25 do 50 kg.

Za mnogobrojen obisk se pri-
poroča slav. občinstvu v mestu
in na deželi.

Ivan Schindler, Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

pošilja že veliko let dobro znane
stroje vsake vrste za poljedelstvo.
Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in
grozdje, škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za
seno, mlatilnice, vtille, trijerje, čistilnice za žito, lu-
ščilnice za koruzo, slamoreznice, stroj za rezanje
repe, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, se-
salke za vodnjake in gnojnice, vodovode, žel. cevi itd.

Od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih
cenah! Ravno tako vse priprave za kletarstvo:
medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konop-
ljene cevi, gumijeve ploče, stroj za točenje piva,
škrinje za led, stroje za sladoled, priprave za izde-
lovanje sodovke in penečih vin, mline za dišavo,
kavo itd.; stroje za izdelovanje kobas, tehtnice za
živino, tehtnice na drog, šteberske tehtnice, namiz-
ne tehtnice, decimalne tehtnice; železno pohištvo,
železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja
in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, kle-
parje, sedlarje, pleskarje itd.

Vse s večletnim jamstvom!

Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke!

Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno.

Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler,

Dunaj III., Erdbergstrasse šte. 12.

Zdravje je največje bogastvo! Kapljice sv. Marka

Te glasovite in ne nadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za
notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah
in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno
pri žledenih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo nadubo, bolečine
in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo
velike in male gliste ter bolečine po teh provzročene.

Tudi delujejo izborni proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni
na jetrih in slezih ter „koliko“ in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico
in od te izvirajoče boleti.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in „madronu“,
in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo v „Mestni lekarni v Zagrebu“. Naročuje se
edino in točno le pod naslovom:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov Trg šte. 40,
poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic)
se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic)	K 4- h	4 ducat (48 steklenic)	K 14-60 h
2 „ (24 „)	8- „	5 „ (60 „)	17- „
3 „ (36 „)	11- „		

Priznanih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponati-
sniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so s posebnim uspehom
uporabljali kapljice sv. Marka, ter popol-
noma ozdravili: Iv. Earentinčič, učitelj;
Janko Kišur, kr. nadlogar; Štefan Barčič,
župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vu-
helčić, šivilja; Jožef Seljanič, kmet itd. itd.

Mestna lekarna

Zagreb,

Markov trg šte. 40, poleg cerkve
sv. Marka.

Vstanovljena l. 1360.

Kapljice sv. Marka.

Krojaška zadruga

Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame
in gospode, modne barkente,
in drugo manifakturno blago
posebno za bližajoči se zimski
čas, blago vseh kakovosti in
po najnižje mogočih konkuren-
nih in stalnih cenah.

Vzorci najnovejše izbire se
na zahtevanje pošiljajo brezpla-
čno in poštne prosto.

Pri svetem Antonu Padovanskem

NOVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Mura vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov
kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in
neštevilno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic,
kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti
in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno
za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane
sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih
drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezenja (ricami) najfinejša
za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno,
pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

GORICA

(Večerno izdanje.)

Izhaja vsa torka in sobota ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemati ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Namskih ulicah in Leban na Verdjevem tekalšču po 8 vin.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računajo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. J. Marušič).

Izredni občni zbor

„Slov. katoliškega političnega in gospodarskega društva za kobarški okraj“.

V nedeljo 6. t. m. je sklicalo „Slov. kat. politično in gospodarsko društvo za kobarški okraj“ izredni občni zbor v Kobaridu „pri Nemcu“ v salonu. Vkljub najslabšemu deževnemu vremenu se je bilo zbralo k zboru društvnikov poln salon. Vsa čast gre društvnikom iz okraja, da se niso splašili silnega naliva in grdih potij!

G. predsednik, Ivan Lapanja, pozdravi zbrane zborovalce in govori o razmerah naše sedanje goriske politike. Neka čudna neprijetna dejstva, ki jih opazujemo zadnje čase na shodih na Goriskem, kjer vidimo nekega poslanca kat. narodne stranke nastopati z liberalnimi poslanci, kažejo, da se v Gorici nekaj meša, da manjka po nekod načelne stalnosti. Sicer pa bo o tem pojavu razpravljali eden poznejših govornikov. Namen današnjemu zboru je tudi razgovor o ustanovitvi zavarovalnice za govedo za kobarški okraj, o kateri točki bo govoril g. tajnik.

G. poslanec govori dalje o bohinjski železnici, ki bo železnica svetovnega pomena. Poslanci katoliško-narodne stranke so delovali na to in dosegli tudi, da se zgradba železnice izroči tvrdkam, ki bodo oddale delo domačim močim in uvaževale naš slovenski živelj.

A tu mora z žalostjo in ogorčenjem pribiti, da je državni poslanec, Oskar Gabršček, na Dunaju lazil okoli ministrov, da bi se sploh cela črta bohinjske železnice oddala laški tvrdki Sard-Lenassi, ki sploh ne upošteva Slovencev. Na prizadevanje kat. poslancev je ta tvrdka dobila le en del železniške proge, večji del pa tvrdka Redlich-Berger, ki pravično in narodnopravno postopa pri oddaji železniških del.

Pri gradbi bohinjske železnice se je na novo poživilo vprašanje o zgradbi lokalne železnice Sv. Lucija-Kobarid. V ta namen je g. poslanec povabil vse župane kobarškega okraja v posvet v Kobarid, in tu so se enoglasno zedinili za to, da se po skupini prošnji pozove deželni odbor, naj on sam s sredstvi, ki mustože na razpolago, vzame to zadevo v roke in jo izvrši. Tozadevno prošnjo so vsi župani celega okraja tudi podpisali, in poslala se je prošnja tudi že deželnemu odboru v Gorico.

Zdaj ko se bo zgradila bohinjska železnica svetovnega pomena, bodo go-

tovo tujci skušali izrabiti naše vodne moči in z njimi obogatiti. Zato predlaga g. poslanec, naj občine toozirno prestrijejo tuji naval in v izkoriščenje naših vodnih moči skušajo ustanoviti v ta namen zadrugo. To predlaga v resen premislek občinam tolminskega okraja.

Več zadev je še, ki v našem okraju čakajo nujne rešitve, kakor reguliranje Šjaka, Drganjščka, Nadiže. Ljudstvo samo naj za ureditev teh zadev skupno in slovesno povzdigne svoj glas, ter s tem pomaga poslancem pri njih tozadevnih prizadevanjih.

Za g. poslancem dobi besedo društveni tajnik, Ciril Metod Vuga.

Že dve leti, pravi, se peča naše društvo z mislijo, da bi se ustanovila zavarovalnica za govedo živino za ves kobarški okraj. Konečno stopa društvo danes s tem vprašanjem na dan in vam je predlaga v presojo in premislek. Na vas je, da se izrečete za zavarovalnico ali ne. Svobodno vam.

G. tajnik razloži nato zborovalcem namen zavarovalnice, pojasni jim pravila gledé zavarovalnice in odškodnine, sploh bistvene točke, ki se tičejo zavarovanja. A pokazalo se je, da ta združniška ideja še ni zadostno prešinila našega ljudstva, in predlog se je po daljšem razgovoru odklonil. Tako čaka zavarovalnica za govedo na Kobariskem ugodnejših razmer in časov.

G. Ivan Leben, kurat na Libušnjem, vpraša g. poslanca, kako je s hipotekočno banko v Gorici. G. poslanec pojasni, kako je z oddajo posojil pri hipotekni banki, in razloži natančno za razne svote način in čas amortiziranja najetega posojila. Tudi je on vsak čas pripravljen dati tozadevno pojasnila društvnikom, ki bi se hoteli poslužiti hipotekne banke.

G. Ivan Leben, govori o politiki. Vsebina njegovega govora bi bila ta: Mi kot narod slovenski hočemo obstati in še nadalje se lepo razvijati. A glavni pogoj in podlaga našega obstanka in razvoja je — šola. Narod brez šol je narod brez prihodnosti. A, žal, vlada nam ne dá potrebnih šol.

V Gorici so nam dali šolo na skrajnem delu mesta — v stari Cattinellijevi vojašnici, katero so že vojaki bili zapustili, ker jim je bila nezdrava. In tukaj naj se torej zdaj šola naša slovenska decal! Dati šolo na takem mestu, se pravi — šole ne dati, in naša mladež v Gorici tudi res ne obiskuje te šole.

V Gorici imamo — nemško gimnazijo. Slovenske gimnazije mi Slovenci nimamo. To je zavira, da se veliko naše slovenske mladeži ne more izšolati, ker

je nevedša nemškega jezika. Naš otrok mora v Gorici stopiti šele v II. normalni razred, da se tekom dolgih treh let šele pririne do gimnazije. A plačevanja toli-kih stroškov se naši stariši bojé, čemur je posledica, da se naša mladina zadržuje na srednjih šolah. A šole dajejo narodu moč, ki bi delali za narod, in ker so radi mnogih ovir in nemškega jezika naši mladini te šole največkrat nedostopne, zato nam manjka moč. Korosci v sedanjih resnih narodno-političnih časih nimajo zadostnega števila svojih moč, ker nimajo svojih šol.

Slovenci nimamo tudi nobenega vseučilišča. Naši mladeniči morajo obiskovati nemški vseučilišči na Dunaju in v Gradcu. Tu ni slišati nobene slovenske besede.

Imeli smo nekdanj na teh vseučiliščih nekaj slovenskih stolic, a še te so se odpravile. V očigled tem našim žalostnim šolskim razmeram je treba, da se skupno slovesno oglosimo in v to predlagam naslednje resolucije:

Zborovalci „Slov. kat. političnega in gospodarskega društva za kobarški okraj“, zbrani na izrednem občnem zboru v Kobaridu zahtevajo:

- a) da vlada prisili mesto Gorico, da premesti slovensko ljudsko šolo v središče mesta;
- b) da vlada ustanovi v Gorici slovensko-laško gimnazijo;
- c) da vlada ustanovi v Ljubljani slovensko vseučilišče.

(Dalje pride.)

Dopisi.

Iz goriske okolice.

Dragi prijatelj!

Kar je bilo nekdanj mogoče, ni danes več. Na resničnosti tega izreka — menim — ne dvomiš. Nekdaj so upirali vojske med narodi posamezniki, vladarji, zdaj ni to več mogoče. Moč posameznikov, naj si bodo še tako visoko postavljeni, gineva; odločuje pa vedno bolj množica. To je zdaj novodobno, moderno, napredno; ono pa nazadnjaško, starokopitno. — Ti se zgražáš, prijatelj, na zadnjih besedah, ti ki meniš, da si vzel v zakup že vse, kar je naprednega. A temu ni tako. V predzadnjem dopisu sem ti rekel, da hočeš z izrazom „klerikalen“ slovensko javnost farbat; danes ti rečem, da delaš ravno tako z izrazom „napreden“. Z „naprednjaštvom“ kar mlatiš v „Soči“ okoli sebe, „Soča“ sama pa je po tvoji volji prototip nazadnjaštva in starokopitnosti: v „Soči“

je volja množice ničla, tvoja volja vse. Lep napredek, lepa svoboda to, ko morajo vsi plesati, kakor eden zvižga. Vladarji modernih držav so mogočni gospodje, a tako ne kot ti v „Soči“; oni morajo upoštevati voljo ministrov in drugih zakonodajnih faktorjev, ti ne upošteváš v „Soči“ nikogar, ti si v njej absoluten vladar, ti sam delaš v „Soči“ lepo ali grdo vreme, prav kakor se ti ljubi. Seveda se izgovarjaš, da boli škoda „Soče“ le tebe. Vse prav. Ali pisava „Soče“ ne kaže tega monopola. „Soča“ pravi, da piše v imenu vsega naroda na Goriskem, ali vsaj jednega dela istega. In to ni res, ker je kaj takega poleg tvoje znane silovite nestrpnosti absolutno nemogoče. V tebi, prijatelj, je samoljubje tako razvito, da je že davno zatrlo vsako ljubezen do koga drugega. Ali hočeš za to dokazov? Kar cele kupe bi ti jih lahko nanesel. Prijatelj, prav lahko bi segel po nje tje, kamor so vsakemu poštenjaku koraki zabranjeni, ali tega jaz ne delam, če tudi vem, da bi se ti v tem oziru niti za trenutek ne pomišljal nasproti meni, če bi me le poznal in bi kaj takega o meni vedel. Najboljši dokaz za tvoje izvenredno samoljubje je pač tvoje življenje. Prepisal si se, ko si učiteljval, prepiraš se, odkar časnikariš. Rojenice so ti morale položiti v zibel prepirljivost v gorostasnem formatu. Če pa nisi ljubil svojih ožjih sorojakov, s katerimi si vzrastel, kako hočeš ljubiti ostali del naroda, katerega le površno poznaš? In vendar, kako bi ti bila ta ljubezen kot časnikarju potrebna! Ona bi ti bila imela biti zvezda vodnica na viharnem časnikarskem polju od prvega začetka. Brez prave ljubezni do naroda je narodni časnikar to, kar je mornar na razburkanem morju brez kompasa. Ljubezen do naroda daje časnikarju moč, da si ohrani bister pogled na celokupnost narodovo; da ne zamezuje koristi svoje stranke s koristimi vsega naroda; da je vsikdar pripravljen žrtvovati interese svoje stranke (o njegovih lastnih niti ne govorim) blaginji skupne domovine; da vidi v strankinem nasprotniku le brata, kateri se bojuje za isti narodni ideal, če tudi je ubral drugo, nasprotno pot; da ohrani v boju vedno le dostojno, dobrohotno obliko, ki ga varuje, da ne postane v boju z bratom divjak, vandal, kateremu ni le na tem, da bi nasprotno stranko premagal, ampak se hoče na glavnih osebah nasprotnne stranke maščevati, škodujoč jim na časti in imetju, spreminjajoč strankarski boj v osebne napade, kar razvne strasti ter demoralizuje ljudstvo tje do priprostega seljaka. — To, prijatelj, je moje mnenje o

PODLISTEK.

22

Mladi gozdar.

Izvirni roman. Spisal Soški-črnošolec.

(Dalje.)

„Ha, ne govori vendar takih neslanostij! — Ali misliš, da je ona tako nespametna, da bi take stvari kar tako razodevala bratu?“

„Ti ne poznaš teh dveh otrok, a jaz ju poznam do dna duše. Brat in sestra sta v najlepšem pomenu besede: ene krvi in enega srca. Mej njima ni skrivnosti.“

„Tone, ako poznaš Jožka in Milko, poznaš menda tudi mene. — Veš, da mi ni vnela srca slepa strast, ampak čista ljubezen, ki ne želi nikomur hudodega, ki vse pretrpi, vse prenese...“

„Vem, Mirko moj, da si možat; vem, da trpiš raje sam, nego bi painil v trpljenje svojega bližnjega. A pomisli, bo moglo-li dekle storiti to, kar storiš ti: odpovedati se — —“

„Tiho! — Ne čuješ-li ničesar? — Nekdo trka zunaj“, pretrga naenkrat Mirko govorenje in vstane.

„Oj, ni-li nikogar doma?“ oglosi se krepak moški glas zunaj.

„Cerkovnik iz Lesja je. — Kaj bo neki?“ reče Sever in vstane nekoliko preplašen.

„Kaj bi radi?“ zavpraša Mirko držeč za ključ v „Za božjo voljo, odprite! Sveča je odgorela, z“

gospodom župnikom ne moreva naprej, nadgozdarica pa umira...“ odgovori zunaj cerkovnik Drozeg.

„Previdet gredo gospo! — Tone, prinesi hitro svečo!“

Nato odklene Mirko vrata. Cerkovnik vstopi, vtakne hitro novo svečo v svetilnico in odide.

„Jaz grem tudi k nadgozdarju,“ de Mirko Tonetu.

„Kako, v takem dežju?“ začudi se Tone.

„Prinesi mi dežnik! — Gospo bi rad še videl živo.“

Tone prinese takoj dežnik in Mirko pohiti za duhovnikom po razmočeni stezi.

Skrivnostno-milo je odmeval droben zvončkov glas mej šumenjem dežja po gozdni samoti, in blede svetloba sveče je žalostno obsevala orumenelo listje....

Klobuk v rokah držeč je stopal Mirko za starčkom-duhovnikom. V očeh so mu igrale solze tajnostnega ginenja, iz srca so mu kipele pa k Bogu v sveti hostiji goreče molitve za blago gospo in za nepozabljivo rajno mater — —

XVII.

„Milo zvon po dolu poje,
Se razlega čez vrhe;
Mlado mamico zakopat
Štirje nesejo močje.“

—X—

Spravljena z Bogom in s svetom je umrla blaga gospa Hostnikova še isto noč, ko je bil pri njej gos-
Dasi je bilo to na delavnik, vendar se je zbrala skoraj

polna cerkev ljudij, da bi spremili na poslednji pot splošno priljubljeno rajnico. Mej nosilci bil je županov Jožek in — kar je posebno ugajalo prirotemu ljudstvu — tudi gozdar Mirko. —

Prvi za krsto je šel ves čas soprog rajnice, gozpod Hostnik. Solz ni bilo videti v njegovih očeh; a vse na njem je kazalo, kako hudo ga je zadela bolezen in smrt ljubljene soproge. Tedni bolečin in skrbij začrtali so v njegov obraz znamenja dolgih, mučnih let. —

Ko je na pokopališču župnik vrgeł lopato prsti na krsto rajnice in je s tresočo se roko isto storil za njim nadgozdar, zahtelo je ljudstvo in sè solzami v očeh pokleknilo ter molilo za rajnico....

Tiho so se nazadnje razšli pogrebci. Še enkrat se je ozrl nadgozdar v grob, v katerem je imelo počivati njemu vedno zvesto srce, potem je pa šel z župnikom, županom in Mirkom v župnišče.

Na pokopališču sta pa ostala še dva človeka: Tone Sever in vaški grobar Krt.

„No, čemu se obotavljaš?“ de Sever grobarju, oprtemu ob lopato in zročemu zamišljeno v novi grob. —

„Mi boš-li hotel verjeti, Tone, da mi je težko?“

„Kaj? — Težko tebi, ki imaš srce, da bi iskre kresal iz njega?“

„Nad štirideset let uže kopliem in zasipliem očesa, — danes se mi je. —“ (Dalje pride.)

Domače in razne novice.

„Kat. polt. društvo za sodni okraj Ajdovščina“ priredi v nedeljo 13. t. m. ob 3½ pop. javen shod pri Rebku na Goričici, h kateremu vabi vse somišljenike.

† P. Janez Sobel. — Z Dunaja se poroča, da je umrl preč. o. Janez Sobel, nekdanji provincijal usmiljenih bratov, ki je bil prej tudi mnogo let pripor v tukajšem samostanu usmiljenih bratov. Na Goriškem se marsikdo s hvaležnim srcem spominja blagega pokojnega Sobela. V zadnjem času se je pojavil pri njem pogrešek na srcu, ki ga je spravil v prezgodnji grob. Njegovo deževanje bo sè zlatimi črkami zapisano v zgodovini usmiljenih bratov. Svoj čas je spisal lepo zgodovino svojega reda.

Priporočamo ga vsem znancem in prijateljem v pobožno molitev! Bog mu povrni nad zvezdami, kar je dobrega storil za bolni človeški rod!

Smrtna kosa. — V Selu na Vipavskem je umrl v ponedeljek Jožef Mrmolja, bivši črniški župan, cerkveni ključar ter predsednik krajnega šolskega sveta Batuje-Selo. Bil je od vseh spoštovan. N. p. v m!

V Mirnu je dne 9. decembra umrla po kratki in mučni bolezni g. Frančiška Budin roj. Marušič, krčmarica „Pri Sloventki“. N. p. v m!

Za „Šolski Dom“ prejelo upravnništvo „Gorice“: Ivan Vogrič, nadučitelj v pokoju, kot podpiratelj 5 K. — Hvala!

Za „Božičnico“ v „Šol. Domu“ so nadalje darovali sledeči gg. dobrotniki in dobrotnice: Tvrška Hausner in Dekleva, zavitek usnja; Culot, 6 parov nogovic, 1 par rokavic in 5 ovrtnikov; Hedžet & Koritnik za 20 K blaga za obleke; Ivan Lokar, usnjari v Mirnu, sveženj usnja; dr. Pavletič, 5 K; dr. Franko 10 K; M. Gasser, trgovca, za 4 K šolskega blaga; Andr. Gabršček 100 iztisov „Knjižice za mladino“; gospa Jakonič 10 K; dr. Rih. Jug 4 K; Fil. Pečenko, kavarar, 1 K; Amalija Kavčič 1 K; prof. Novak 2 K; Štefan Križnič, c. kr. šol. svetnik, 10 K.

Predsedništvo je prejelo: Oskar Gabršček 50 K; A. Lokar, c. kr. notar 5 K; M. Primožič, c. kr. sod. svetnik v Tolminu 20 K.

Vsem dobrotnikom naj Bog stotero povrne!

Okradeni ženi. — Vže večkrat zaporedoma smo poročali v svojem listu o tatvinah, ki se vrše o tržnih dnevih v Gorici, kjer je zmanjkalo našim ljudem marsikateri možniček iz žepa. Opozarjali smo naše ljudi, naj bodo jako previdni pri spravljaju denara, da jih ga zviti umoviči ne izmaknejo iz žepa. Pri vsem tem pa se še vedno dogajajo žepne tatvine, na katerih ima mnogo krivde neopreznost naših ljudi. Tako se je pripetilo zadnji četrtek zopet Ani Glešič iz Ozeljana pri Šempasu. Prignala je namreč kravo na trg, jo prodala in dobila za njo 118 K. Od teh 118 K dala je mesetariju za mesetarijo 1 K, ostali znesek pa je spravila v žep. Ko se je čez nekaj časa hotela prepričati, ali se nahaja znesek še v žepu, prepričati se je morala reva, da ga ni več. Pohitela je hitro na policijo ter je naznanila tatvino, ali o tatu do danes ni ne duha ne sluha. — Isto se je dogodilo Ceciliji Koršič iz Kozane, in sicer tudi v četrtek. Prišla je na trg, da si kupi prase. Izbrala si je že prase in se zanje tudi že pogodila. Ko je pa segla z roko v žep, da bi iz njega vzela možniček, ni bilo v žepu ne možnička in tudi denara več. Zmanjkalo ji je torej 28 K. — Ker se pa to že več sejmov zaporedoma ponavlja, in morajo žepni tatovi skoro gotovo biti jedni in isti, zdi se nam res čudno, da jim ni naša policija prišla na sled.

Tatvina v cerkvi. — V sredo bili sta dve ženi pri maši v cerkvi „Imacolata“. Po maši sta se prepričali, da jima je nekdo pobral iz žepov možnička, v katerih je bilo nekaj denara. Med mašo stal je blizu njih mladenič visoke rasti, katerega pa nista poznali.

Izprel sodišča. — Na dva meseca ječe je bila te dni obsojena Marija Rudigaj iz Prepoja, ker je svojemu gospodarju v Solkanu, g. Makucu, ukradla dva bankovca po 20 K.

Istotako je bil na dva meseca ječe obsojen tudi 27-letni Peter Minin iz Biljane, ker je dne 15. okt. v neki krčmi v Turjaku s sovčem ranil 66-letnega Iv. Minina.

Zaradi klatenja so prijeli v četrtek nekega Arivosta Hermenegilda, rojenega v Gradcu, a pristojnega v Čepovan.

Pijanega so pobrali v četrtek na ulici in sicer v Raštelu B. M. iz Bilj, ter ga odvedli v kletnišnico, kjer se je

Nečuvno. — Iz Ustja nam piše nekdo: Dne 2. decembra t. l. sem pripeljal na ajdovsko postajo sodček vina, da bi ga odposlal v Kranjsko Goro na Gorenjskem. Gospodje uslužbenci na postaji me pa čudno pogledajo in pravijo, da jim ni znano ime take postaje ter da jim moram povedati, kako se ta postaja v nemškem jeziku zove. Podati sem se moral nato v Ajdovščino in popraševati na desno in levo. Šele po dolgem tavanju prišel sem na pošto in šele tam mi je g. črna poštna odpraviteljica povedala, da se Kranjski Gori po nemški pravi: „Kronau“. Vrnil sem se na postajo in tam povedal, kar sem doznal. Tamošnji gospodje pa so z nekako nevoljo vzeli to na znanje ter vsprejeli sodček vina. Vprašam, ni li to skrajno žaljivo za nas Slovence, da moramo na lastni zemlji iskati tolmačev, da nam povedo, kako se naši slovenski kraji imenujejo po nemški. Uradniki, ki kaj takega ne vedo, niso za nas, oni naj gredo med Nemce ali pa med Lahe. Priporočamo zaradi tega poklicanim činiteljem, da poskrbijo zato, da se take skrajno žaljive nedostojnosti odpravijo, da bode edenkrat konec takih izzivanj. Kako bi rohneli Nemci ali pa Italijani, ako bi kak slovenski železniški uradnik zahteval v njih deželi od stranke, da jim naznani ime postaje, ki bi ležala na nemškem ali pa italijanskem ozemlju v slovenskem jeziku. In po pravici. Ali prepričani smo tudi, da bi rohnenje Nemcev ali pa Italijanov v takem slučaju nikakor ne bilo brezuspešno, in da bi tak slovenski uradnik moral koj pobrati šila in kopita. To pa, kar bi bilo prav za Nemce in Italijane, to mora biti prav tudi za nas, in zahtevamo zaradi tega odločno, da naj se pri nas nastavljaajo taki uradniki, ki bodo razumeli nas in mi njih. Oni so zaradi nas tu, a ne mi zaradi njih. — Omenjeni nekdo nam tudi toži, da se na Ustju preveč popiva. V tednu, pravi, delajo ljudje v ajdovski tovarni noč in dan in se tam mučijo. Ko pa pride nedelja, ne zapuste krčme, dokler čutiijo kaj cvenka v žepu. Mladenci pa gredo še dalje. Ni jim zadosti nedelja, marveč celo v ponedeljek popivajo in zapravljajo s tem ne le denar, ampak tudi zdravje. To je res žalostno. Kdo ne bi privoščil našemu delalcu par kozarcev dobre vipavske kapljice, da se z njo okrepi in se v prijateljski družbi tudi razvedri, ali kar je preveč je vendarle preveč, in vse kar je preveč — škoduje.

Iz Batuj se nam piše: Ko se je vrnil v nedeljo dne 6. t. m. zvečer vlak iz Gorice, skočil je na tukajšnji postaji voz, v katerem je bilo vse polno ljudi, s tira. Ljudje so bili vsi prestrašeni. Sreča, da sta ostala stroj in poštni voz na tiru. Ker tudi drugi vozovi niso mogli naprej, morali so vsi potniki iti v poštni voz, in so se tako natlačeni kot sardele v škatli odpeljali ob 9. uri proti Ajdovščini. Delalo se je celo noč, tako, da ni bil ustavljen promet. Vzrok je bil najbrže pri menjalniku.

Živo srebro so našli v Šempasu. — Od tam nam pišejo: Kopali so jarek na nekdanjem dvorišču pokojnega Paniana. Na nekem prostoru precej pod vrhom so kopači zasledili zrnca živega srebra. Kopali so globokejšje in našli v skladu opoke vedno več svetlih zrnec, drobne, pa tudi debele kot proso. Z žlico so zajemali svitla zrnca in jih nabrali morda več nego za četrtno litra še isti dan. Zanimanje je postajalo vedno živahnejše. Šment pa, da niso mogli priti do rude! Čez tri dni so se izgubile še iskrice živega srebra in končno tudi up na rudnik. Morda je svoj čas voznik izgubil vrečo živega srebra iz ldirje in to izlito blago so zdaj pobrali otroci.

Iz baške doline nam pišejo: Delo na železnici zdaj večinoma počiva. Temu je krivo največ slabo vreme. Velika večina delalcev šla je že na dom. Pa ne le slabo vreme, marveč tudi nizke dneve so krive, da so delalci zapustili delo. Plačuje se jih namreč tako slabo, da se z dnino komaj prežive. Velike zapreke pri gradnji železnice posebno od Grahovega proti Zrakovcu povzročuje tudi tamošnji zemljati svet, ki se neprenehoma usiplje. Govorilo se je celo, da mislijo to železniško črto preložiti, kar pa ni verjetno. — Dne 4. t. m., na god sv. Barbare, so imeli delalci v predorih svoj praznik. V Hudajužni je bila sv. maša v ondotnem predoru. V isti namen bila je sv. maša tudi na Grahovem in v Podbrdu. — Snega imamo tukaj vse polno. Kakor se čuje, je na Grahovem zbolelo več oseb na neki bolezni, ki je jako podobna mačuhu. Ta bolezen je zahtevala baje celo par žrtev. — Občinski volitve se torej bližajo. V ta namen bodo izloženi na Grahovem v občinski hiši različni imeniki od 14. do 22.

Skočil pod vlak je neki neznan človek v četrtek, ko se je približal železniški vlak, ki je vozil iz Vidma proti Gorici, vasi Manzano. Ostal je takoj mrtev pod vlakom.

Častnim občanom je imenovala občina Bovec g. Prinziža, c. kr. okr. glavarja v Tolminu.

Našla se je vreča. — Na cesti iz Št. Andreža do Rubij našla se je vreča, v kateri se nahaja do 16 K vrednosti. Kdor jo je zgubil, naj se oglasi v Sovodnjah h. št. 102.

Povodnj. — Iz vseh krajev dohajajo poročila o velikih škodah, katere so povzročile zadnje dni velikanske povodnji, ki so bile letos tako splošne, kakor da bi se hotel ponoviti vesoljni potop. Pri nas v Furlaniji, v Dalmaciji, v Bosni, na Kranjskem, na Ogrskem, po celi spodnji Italiji, na Češkem in Moravskem lilo je zadnje dni tako močno, da so reke in potoki prestopili bregove, da je voda preplavila polja, podrli mostove, hiše, železnice, tako, da je železniški promet na več krajih popolnoma ustavljen, posebno pa v zgornji Italiji in na Tirolskem. Kakor rečeno, je napravila voda pri nas največ škodo v Furlaniji, kjer sta izstopili reki Soča in Ter in mnogo drugih potokov. Na železnici Tržič-Červinjan je promet popolnoma ustavljen, ker je železnična proga na več mestih hudo poškodovana. Kakor pripovedujejo, treba bo najmanj deset dni, dokler bodo to železnico vsaj toliko popravili, da bodo zamogli zopet po nji vlaki voziti. Največjo škodo je napravila voda okoli Št. Petra ob Soči. Tr je bilo celo nekaj hiš pod vodo in so se njih prebivalci nahajali v veliki nevarnosti. Voda je stala tam sploh po vsem polju nad 1 meter visoko, pa tudi blizu Gradišča je bila, posebno v nedeljo po noči, nevarnost velika, ker je tudi tam Soča prestopila bregove, ter pretila vsem, nahajajočim se v njeni bližini. — V Stračicah so morali v ponedeljek ustaviti delo v tovarnah. Istotako je bilo delo ustavljeno tudi v tovarni v Zdravščini. Soča je privalila v ravnino vse polno drv, hlobov, samokolnic itd. Celotno čolna so našli v bližini Sovodenj. — Pa tudi snega je zapalo zadnje dni nenavadno mnogo po vseh goratih deželah. Posebno mnogo ga je na Tirolskem, Koroškem in Gorenjskem. V celovski okolici, kjer je snežilo 40 ur zaporedoma, nagromadilo se je toliko snega, da so se udrle pod njim tri hiše.

Predavanje g. Orlovca o položaju v Macedoniji prepovedano. — Kakor smo zadnjič omenili, mudila sta se te dni v Ljubljani dva odlična slovanska gosta, in sicer macedonski nadporočnik Stojančev in pa ruski časniki Orlovec. Povedali smo tudi, da se je namenil slednji v „Narodnem Domu“ predavati o položaju v Macedoniji, da bi v slovenskih srcih vzbudil sočutje do bednih bratov macedonskih, ki se nahajajo tam v strašni bedi, in kateri nujno potrebujejo gmotne pomoči od drugih človekoljubov, v prvi vrsti seveda od slovanskih bratov. Pa glej, predavanja ni bilo, ker ga je kranjska deželna vlada prepovedala. Ta prepoved je vzbudila, kakor se samo ob sebi razume, med narodnimi krogi v Ljubljani veliko ogorčenje, in to po vsi pravici. Znano je namreč, da so se vršila ob času angleško-burske vojske povsod po Avstriji predavanja na korist Burom. Pri takih predavanjih se je hudo, četudi po pravici, napadala angleška trinoška politika; a navzlic vsemu temu ni prišlo nobeni, in tudi kranjski deželni vladi na um, da bi taka predavanja prepovedala. Pa ne samo to. Tudi pri nas na Primorskem, v Trstu in v Gorici, ne preide skoro teden, da bi ne imel javnega predavanja kak pronunciran irredentovski pridigar z onkraj meje. Vsa ta predavanja so nasičena irredentovskih tendenc in se dogajajo pri njih navadno tudi protiprivredne demonstracije. Seveda so taka predavanja zavita v kak socialistični, literarni ali pa tudi zgodovinski plašč, in to zadostuje, da jih naša vlada dovoljuje. Zdaj pa, ko je hotel v Ljubljani predavati ruski časniki zgolj le iz človekoljubnega namena, oglasila se je ko avstrijska vlada, ter prepovedala predavanje, samo zaradi tega, ker je bilo namenjeno v prid macedonskim trpinom, ki so slučajno Slovani, in pa tudi zaradi tega, ker je imel biti predavatelj Rus, torej sin onega naroda, ki hoče sporazumno z Avstrijo napraviti mir v Macedoniji, ter storiti konec krvoločnemu postopanju turških oblastij proti macedonskim kristjanom.

Predavanje macedonskih gostov v Trstu. — Kakor poročamo na drugem mestu današnjega lista, je kranjska deželna vlada prepovedala ruskemu časniku Orlovcu nameravano predavanje v ljubljanskem „Narodnem Domu“ o dogodbah v Macedoniji in o tamošnjem

baron Hein, skliceval se je na dunajsko vlado, češ, da je ona prepovedala tako predavanje. V torek sta pa v Trstu, po običnem zboru političnega društva „Edinost“ v „Narodnem Domu“ pri sv. Ivanu, ob ogromni udeležbi in ob velikanskem navdušenju predavala macedonski nadporočnik Stojančev in ruski časniki Orlovec, o istih točkah, ne da bi jima bilo prepovedalo tržaško namestništvo. Po tem takem je razvidno, da v Ljubljani ni dunajska vlada sama ob sebi takega predavanja prepovedala, ampak da je je pri dunajski vladi izposloval baron Hein sam, on, velik prijatelj kranjskih slovanskih liberalcev. Zaradi tega je bila na pravem mestu interpelacija dr. Šusteršiča in tovarišev v zadnji seji poslanske zbornice zaradi prepovedi omenjenega predavanja.

„Narodni Dom“ v Trstu so te dni spravili pod streho.

Gospodarska zveza. — V četrtek popoldne je zboroval v Ljubljani izredni občni zbor „Gospodarske zveze“, ki se je bavil z izpremembo pravil, katero zahteva preosnova združništva po novem združnem zakonu. „Gospodarska zveza“ šteje 208 zadrug. Od teh je 123 denarnih zadrug. Na novo je pristopilo letos k „Gospodarski zvezi“ 38 zadrug. Od teh je 21 denarnih zavodov, 15 na novo ustanovljenih.

Ravnatelj koprškega učiteljskega umrl. — Ravnatelj c. kr. učiteljskega v Kopru in član deželnega šolskega sveta istrskega, g. Ivan Markelj, je po kratki bolezni včeraj umrl.

Slovensko akademsko društvo „Ilirija“ v Pragi je na svojem tretjem rednem običnem zboru dne 7. t. m. postavilo sledeči odbor: Predsednik modr. Pretnar Janko, podpredsednik tehnik Presel Ivan, tajnik tehnik Pavlin Ivan, blagajnik pravnik Šega Rudolf, knjižničar pravnik Šink Štefan.

Dognano je, da so obče priljubljene in vsestransko razširjene »kapljice sv. Marka«, mestne lekarne v Zagrebu, Markov trg, najpotrebnejše v vsaki hiši. Podati se jih more bolnikom kot prvo pomoč, zdravim pa v odvrnitve bolezni. Zato pa opozarjamo p. n. gg. čitatelje na današnji oglas »Mestne lekarne« v Zagrebu, Markov trg, na 4. strani.

Fran Wilhelm odvajajoči čaj od Frana Wilhelma, lekarnarja, c. in kr. dvornega zalagatelja v Neunkirchen (Spodnje avstrijsko), se dobiva v vseh lekarnah v zavitku po K 2. — avstr. velj. Kjer ni zaloge, pošlila se direktno poštni zavoj s 15 zavitki za K 24.00 franko na vse avstrijske, ogerske poštne postaje. V znak pristnosti je odtisnjen na vsakem zavitku grb trga Neunkirchen (neun Kirchen).

Wilhelmovo c. in kr. priv. tekoč mazilo „Bassorin“ stane 1 komad K 2. — poštna pošiljatev 15 kom. K 24. — Wilhelmovo mazilo „Bassorin“ je sredstvo, katerega učinec se opira na znanstvena preiskovanja in dejanske izkušnje ter se izdeluje izključljivo v lekarni Frana Wilhelma, c. in kr. dvornega zalagatelja v Neunkirchen (Spodnje avstrijsko). Mazilo deluje pomirovalno, bol blaži in utešljivo pri bolezni živcev, kakor tudi pri bolečinah mišic, udov in v kosteh.

Zdravniki ga radi rabijo v takih slučajih, posebno, če nastopijo bolečine vsled kake naporne hoje ali zastarelih bolezni; zato se ga tudi poslužujejo z najboljšim vspehom turisti, gozdarji, vrtnarji, telovadci in kolesarji. Hvali se vsestransko to mazilo tudi kot varstveno sredstvo proti mrčesnemu piku.

V znak pristnosti je odtisnjen na vsakem zavitku grb trga Neunkirchen (neun Kirchen). Dobiva se ga po vseh lekarnah. Kjer ni zaloge, se pa direktno dopošlje.

Priporočilo!

Josip Novič,
krojaški mojster
v Gorici, Gosposka ulica št. 21
(tik pošte)
prvo nadstropje,
se priporoča slavnemu občinstvu, čast. duhovščini v mestu in na deželi.

Proda se v Ajdovščini
blizu železniške postaje
hiša z mlinom in z vsemi
pripadajočimi gospodar-
skimi poslopji in zemljišči.

Natančneje poizvedbe se dobe pri
lastnikih Ferdinandu Makovec v Aj-
dovščini in Rozini Troier v Gorici. v

vzvišeni nalogi nar. časnikarja, in jaz ti prav toplo priporočam, oglej se nekoliko v tem ogledalu časnikarske vestil — Ti zarudevaš, prijatelj? Tvoja vest ti pravi, da se tvoje časnikarjenje s tem ogledalom ne ujema. Prav ima ta tvoja vest. Ti si se zoper dolžnosti pravega časnikarja hudo pregrešil. Začetek modrosti je: Spoznavaj se sam! To bi bil moral storiti predno si popustil učiteljevanje in se poprijel časnikarjenja. Ti si pri volitvi novega stanu upošteval le svoje ostro pero, nisi se pa brigal za druga važnejša svojstva, o katerih sem gori govoril, in katera je tvoj burni, strastni temperament iz tebe popolnoma izpodrinil. Ti, prijatelj, nisi nasproti našemu ljudstvu nič boljši kakor mnogi neslovenski uradniki, kateri mu znajo izvrstno komandirati, ga tudi šikinariti, a mu nočejo in ne morejo koristiti, ker nimajo zanj srca, ker iščejo le svoje sreče in se ne brigajo za prihodnost tega ubogega ljudstva. Tako te vsaj jaz so-dim. V svojem velikem samoljubju vidiš le stranko ali prav za prav sebe. Ti se menda niti ne zavedaš, da nalaga ljubezen do naroda časnikarju dolžnost, delovati za srečno prihodnost tega naroda. Narod pa more postati srečen le tedaj, če je dobro vzgojen. Vzgoja naroda je torej prva skrb vsakega pravega časnikarja. Prijatelj, kako si pa ti doslej tej skrbi dostil? Ali se morda narod vzgojuje s „tutti frutti“, z osebnimi napadi, z zmerjanjem, s psovskami, z zasramovanjem, z blatenjem? Nesrečni človek! Le pridi k nam na deželo, da vidiš, kake sadove že rode tvoji „tutti frutti“. Da, da, tvoje slabo seme je padlo na rodovitna tla. Pohujšanje, katero si ti s frivolno roko zalučal v množico našega ljudstva, bo še pogubno delovalo, ko že davno izgineš s pozorišča. Vse slabo na svetu se maščuje, tudi ta zločin na moralni našega ljudstva ne more ostati ne-kaznovan. Spomenik si postavil, prijatelj, a spomenik, kakor zažigalec Dianinega svetišča v Efezu. Da pa ima pri gradbi tega spomenika velik del zaslug tudi tvoj pobratim, ki se te v zadnjem času navidezno ogiblje, da bi tem lažje ribarila v kalni vodi, temu pač ne bode nikdo ugovarjal.

A. K.

Iz Kamenj. — Sklicatelji shoda pri Rebku, dne 22. nov., hočejo v „Soči“ javnosti vcepiti prepričanje o njegovih čistih namenih in skrbi za blador kmečkega ljudstva, ter naslikati župnika Kosca kot sovražnika ljudskega napredka, ki je prišel na shod delati zdražbo. Da, v „Slov. Narodu“ trdijo, da so „klerikalci“ celo hoteli zborovanje „pod vodstvom župnika Kosca razbiti“. Prvo poročilo o shodu v „Soči“ je pisano v barabskem slogu, kakoršnega si pridobijo čitatelji liberalnih in socialnodemokratskih listov. Zoper zavijanje in zmerjanje pošten človek nima orožja. Drugo poročilo je na videz bolj stvarno.

Prvo poročilo trdi, da „nikdo ni imel namena dregati v naše boleče politične odnose in strankarstvo v deželi“. Drugo poročilo pa pravi, da je nadučitelj Bajt govoril o organizaciji društev, tudi političnih, o združenju Slovanov v Avstriji s skupnim slov. jezikom, o postranskih zaslužkih učitelja, o sklepu vipavskih županov proti učitelstvu in o imenitnosti dež. zbora glede sklepanja zak. načrtov o učit. plačah. Sklicatelji shoda naj nikar ne mislijo, da so vsi ljudje tako zaslepljeni, kakor tisti, ki prisegajo na vse, kar jim liberalni voditelji vcepijo v možgane. Župnik Kosec ni prišel na shod za to, da bi shod razbil, tudi ni imel s seboj „svoje klope“, ker je prišel čisto sam od doma do zborovalnice. Bilo pa je na shodu nad polovico njegovih somišljenikov, kateri bi bili „junaka dneva“ dr. Tumo vrgli skoz vrata, ko so slišali njegovo liberalno veroizpoved, ako bi bili tako olikani, kot nekateri verniki liberalnih apostolov. Prišel pa je na shod za to, da bi opozoril lahkoverne poslušalce, naj se ne dajo z obetanjem boljše bodočnosti preslepiti, da bi služili postranskim namenom sklicateljev. Zato je tudi molčal, ko so se navzoči iz Tumorvega protiverskega govora in iz odobravanja od strani učiteljev in nekaterih slaboznanih liberalcev sami prepričali, da je shod le liberalni jespren, v kateri je tečnemu kmetijskemu poduku in dobrim gospodarskim sklepom primešan protiverski strup, za kmeta neprebavljiva kost povišanja učiteljskih plač.

Da bi prepričal zatebebane liberalce, ki so še pijani naprednjaškega duha, tega ni župnik nikdar mislil, pač pa je dosegel svoj namen pri treznomislečih možeh, kar pričajo sami sklicatelji shoda s tem, da so pripravljeno resolucijo o opravičenosti povišanja učit. plač pohlevno vtaknili v žep, četudi sta učitelja

njihovi pridnosti in gorečnosti za blagor lačnega kmeta.

Zdaj še nekaj pojasnil. Župnik Kosec je storil sklicateljem majhno krivico, ko jim je očital, da vabila na shod niso priobčili tudi v „Gorici“ in „Prim. Listu“. „Gorica“ sama se je izjavila, da je dobila sporočilo. To dejstvo priča, da je Kosec po krivici sumničil prefriganost sklicateljev, kateri so vendar šli do skrajnosti navidezne nepristranosti, da bi več kalinov ulovili. Na shodu so govorili o „Gorici“ kot o svoji stranki nasprotnem listu, ter s tem potrdili, da so sami pristali naprednjaške stranke. Domisljavnost sklicateljev je res malce prevelika, ko zahtevajo, naj jim nasproten list služi za priganjača.

Sklicatelj Mozina je sam povedal, da je vabil glavarja liberalcev v njegovem stanovanju, pustivši mu tam listek, dr. Tuma pa trdi, da ni bil „formalno“ vabljen. Jakonič in Klančič sta bila osebno vabljena, poslanca domačih kmečkih občin Berbuč in Grča pa nista bila osebno vabljena, četudi se je na shodu trdilo, da so bili vabljeni vsi poslanci „po listih“; na ta način je bil menda vabljen tudi prvaški Pepo. Ali nima to preziranje namena? Ali nima zabavljanje na shodu zoper poslance kat. stranke namena?

Kriva je trditev, da bi se bil župnik Kosec izrazil, da g. Jakonič ni na trdnih nogah, pač pa je mogoče, da je po shodu privatno izrazil kateremu sklicatelju svoje začudenje, da se Jakonič družil s Tumo. Ravno tako čudno se je lahko tudi zdelo človeku, ko je videl nastopati na takem strankarskem shodu potovalnega učitelja kmetijstva, g. Štrekelja. Ako bi se to še nadalje ponavljalo, potem bi morali imeti o obeh imenovanih gospodih vse drugo mnenje, nego smo je imeli do sedaj, kajti ako bi se dal potovalni učitelj kmetijstva rabiti za dr. Tumove strankarske namene, morali bi mi proti njemu vse drugače nastopati. Ako želijo učitelji priporočiti ljudstvu svoje želje glede zboljšanja svojih plač, naj za to ne sklicujejo shoda pod tem imenom, kakor so ga sklicali zadnjič, marveč krstijo naj svojega otroka po pravem imenu in povejo naj glasno in jasno, da se bode na shodu razpravljalo o vprašanju glede zboljšanja učiteljskih plač. Na tem shodu naj razkrijejo svoje reve in težave in vsak pameten človek jim bode priznal njih opravičene zahteve.

Politični pregled.

Državni zbor.

Vlada je v sredo predložila poslanski zbornici dodatno predlogo k proračunu za l. 1903. Svota naknadno zahtevanih potrebščin znaša 1,964.655 K. S to predlogo pa se dohodek k dohodkom l. 1903. še dohodki v znesku 1,549.800 K, ki niso bili pri sestavljanju proračuna še znani. Od zgoraj navedenega pomnoženja potrebščin, ki se tičejo skoraj izključno izrednega proračuna, odpadeta največja dela na šolsko in trgovinsko ministerstvo.

Ministerski predsednik dr. Koerber je odgovarjal na razne interpelacije in med drugimi na ono posl. Hortisa in tov. glede izjeme mest Trst, Gorica in Pulj iz veljave stavbnega zakona. Minister je odgovoril, da ministerstvo, z ozirom na tozadevno stališče dotičnih dež. zborov, ne more ugoditi želji interpelantov. Odgovarjal je tudi na interpelacijo posl. Spinčiča in tov. glede odnošajev v dekanski občini.

V odgovoru na interpelacijo posl. Malfattija in tov. glede razpuščenja oziroma prepovedi italijanskih svobodnih vseučilišnih kurzov v Inomostu, odgovarjal je ministerski predsednik, da se je dalje časa v javnosti govorilo o namerovani ustanovitvi svobodnega italijanskega vseučilišča v Inomostu, a o tem da se je s čudovito smelostjo kazalo na namero, da se hoče na ta način vlado s pomočjo inozemstva prisiliti v tako rešitev vseučilišnega vprašanja, ki bi odgovarjala strankarskim željam.

Gledé ital. predavanj, rekel je ministerski predsednik, da bode vlada, kakor je tudi že obljubila, poskrbela za to, da se bode ista vršila v kraju, kjer se ni bati nemirov. Ali za to, da je treba potrebnega časa, ter dovolitve vseh v to poklicanih činiteljev. Ministerski predsednik je konečno pripomnil, da izgrede in demonstracije niso ravno pripravne za to, da bi podpirale iskrene in blagohotne vladne namere ter izjavil, da se vlada v svojih lastnovoljnih sklepih nikakor ne bo dala motiti po utikanju nepoklicanih, osobito pa inozemskih činiteljih.

Na interpelacijo glede dijaških demonstracij, ki so se dne 28. m. m. vršile na dunajski univerzi, odgovoril je mini-

stranti se silo uprli. Več oseb je bilo zaprtih, 3 redarji so bili ranjeni. Umljivo je, da vprašanje ustanovitve novih vseučilišč živo zanima mladino in da narodni moment prihaja pri vročevrni mladini posebno v poštev, ali vendar so oblasti dolžne čuvati javni red ter za- braniti nepoklicanim ustop na parlamen- tarne tla.

Železniški minister odgovarjal je na interpelacijo posl. Spinčiča in tov. glede postavljenja zapornice na križiščih, katere tvori nova istrska lokalna železnica s cestami, kakor tudi glede opremljenja vlakov te železnice z varnostnimi napravami. V odgovoru opisal je minister nesrečo, katera se je svoječasno dogo- dila na progi te železnice v Žavljah ter je potem pojasnjeval, da so odredbe glede cestnega prometa ob progi nove istrske lokalne železnice zadostne z ozirom na majhno število in zmerno hitrost obču- jočih vlakov. Tudi bi naprava ob cestnih zapornic zahtevala prevelike stroške po- sebno z ozirom na premnogo osebja, ki bi bilo v to potrebno. Kar se tiče re- šitnih priprav, povdarjal je minister, da iste, glasom naredbe trgovskega mini- sterstva z dne 1. maja 1889, ne hranijo v vlakih, marveč na postajah.

Mej došlimi spisi je tudi interpela- cija posl. Spinčiča in tov. glede rabe de- želnege slovenskega jezika na okrajnem sodišču na Voloskem.

Ko sta potem ministerski predse- dnik ter železniški minister odgovorila še na razne druge interpelacije in ko so se prečitali dopisi, zapričela se je razprava o nujnih predlogih Mladočeha Forta, Ma- lorusa Romančuka in socialnega demo- krata Ellenboga glede spremembe ustave.

Posl. Fort je utemeljeval svoj nujni predlog z govorom, ki je trajal tri ure in zavzel ves ostali del seje. Koncem svojega govora predložil je govornik načrt nove, na federalistični podlagi slo- neče ustave.

V četrtak je poslanska zbornica na- daljevala razpravo o raznih nujnih pred- logih. Pred razpravo bilo je stavljenih več interpelacij, med temi ona poslanka Spinčiča in tovarišev na naučnega mi- nistra glede oproščenja poštnine župnijs- kih uradnih dopisov, in ona istih po- slancev na ministerskega predsednika, kakor voditelja pravosodnega ministerstva glede vedenja v jezikovnem vprašanju deželnosodnega svetnika v Rovinju, De- vescovi.

O prehodu na dnevni red je govoril prvi posl. Romančuk, ki je utemeljeval svoj nujni predlog. Govornik je zatrjeval, da njegov predlog nima niti obstrukcijskega, niti strankarskega značaja. Njegov namen je v glavnem ta, da bi se stranke sporazumele v svrhu trajnega urejenja države in parlamenta.

Govornik je v velikih potezah risal načrt nove ustave, urejenja jezikovnih vprašanj in volilne pravice ter je zahteval, naj bi vlada, v slučaju, da bi njegov predlog ne bil vsprejet, o zopetni otvo- ritvi državnega zbora predložila istemu narodnostni zakon in volilno reformo in naj bi zahtevala, da se ti predlogi rešijo v gotovem roku. Ako bi pa parlament tega ne hotel storiti, naj bi vlada zbor- nico razpustila ter razpisala nove volitve na podlagi novega, oktroiranega volilnega reda.

Posl. Ellenbogen je v utemeljevanju nujnosti svojega predloga izvajal, da na- rodna stremjenja Čehov na jedni in Nemcev na drugi strani težijo po raz- narodovanju drugih jezikovnih manjšin. Socialisti pa zahtevajo narodno avtono- mijo ter jednako pravico in svobodo za vse narode. V ta namen ustanovil naj bi se osrednji zastop za varovanje skupnih interesov vseh narodov ter okrožna ustava in narodna ministerstva za posamezne narode. Predpogoj za to bi bilo uvedenje splošne, jednake, direktne in tajne vo- lilne pravice. Le uvedene take volilne pravice — ne pa sprememba zborničnega poslovnika, ki bi obstoječa zla le uve- kovečila — bi moglo rešiti Avstrijo.

V nadaljevanju razprave je poslanec Romančuk odtegnil svoj nujni predlog, posl. Ellenbogen pa je svoj predlog spre- menil tako, da naj zbornica izvoli odsek 36 členov, kateri ima izdelati načrt ustave na podlagi splošne, jednake, direktne in tajne volilne pravice ter narodne avtonomije.

Tekom razprave izjavil je poslanec Dzieduszycki, da bo poljski klub glasoval proti vsem nujnim predlogom, katerim je namen zastavljati parlamentarno delo- vanje in je v imenu svojega kluba pozival vlado in zbornico predsedništvo, naj bi po zopetnem sestanku državnega zbora, ki naj bi se vršil takoj po zaključku de- legacij, zastavila ves svoj upliv v to, da bi prišla do veljave želja pretežne zbor-

Posl. Baxa in Choc priporočala sta spremembo ustave v čisto federalističnem smislu brez osrednjega parlamenta. Zbor- nica je odklonila predloga posl. Forta in Ellenboga.

Prihodnja seja naznani se pismeno.

Govorice o demisiji dr. Körberja in o njegovem nasledniku.

„Narodni listi“ potrjujejo vest, da na- merava Körber demisionirati in da bo njegov naslednik grof Coudehove.

Novi istrski deželni glavar.

Dunajski uradni list je priobčil več- raj imenovanje istrskega deželnege po- slanca dr. Rizzija istrskim deželnim gla- varjem.

Dopolnilna državnozborna volitev.

V sredo se je vršila v Steyru dr- žavnozborna dopolnilna volitev, pri ka- teri je bil izvoljen kandidat kat. ljud. stranke župnik Jurij Baumgartner.

Zboljšanje plač avskultantom.

Ministerski predsednik dr. Körber je vsprejel v sredo deputacijo avskul- tantov ter ji izjavil, da upi avskultantov niso preslabi; on je v principu za zvi- šanje adjuta po triletnem službovanju na 800 gld., po petletnem pa na 1000 gld. Predvsem pa se mora delovati na to, da se sprejme zakon, ki bo uredil adjute vsem konceptnim praktikantom.

Češki tečaj za častnike pri drugem armadnem koru.

Iz Olomuca se poroča, da je izdalo vojno ministerstvo tajni ukaz na vse po- veljnike nemških polkov pripadajočih k drugemu armadnemu koru, s katerim se zahteva, da se morajo pri omenjenih polkih takoj ustanoviti tečaji za učenje češkega jezika od strani častnikov. Avan- ciranje častnikov pri teh polkih da bo odslej odvisno od zadostnega poznavanja češčine.

Glasovi o mobilizaciji avstrijske armade.

Na dunajski borzi so krožile v to- rek vznemirljive vesti. Govorilo se je, da je izšel že ukaz za mobiliziranje sedmih vojnih korov, ki naj bodo pripravljene na odhod v Macedonijo. Imenovale so se tudi že osebe generalov, ki bi zapo- vedovali tem vojnim četam. Ti bi bili: Najvojvoda Oton, feldcajmajster baron Waldstätten in general pl. Rheinländer.

Ogrski državni zbor.

V ogrskem parlamentu ne gre pa ne gre še kakor po loju. Skupina, ki se zbira okolo poslancev Szederkenja še ni opustila obstrukcije. Vsled tega se raz- prava o zakonskem načrtu glede konti- genta novincev še vedno zavlačuje.

Hrvatski sabor.

Dne 15. dec. se snide hrvatski sabor, ki pa bode imel samo par sej, da sklene namreč idemniteto za pri- hodnje tri mesece in podaljšanje finan- cijalne nagodbe. To se bo tudi zgodilo, ker je sedanja opozicija premalo številna, da bi se zamogla uspešno upirati mad- jaronski večini. Opozicija bode pred- lagala razpust sedanjega sabora ter razpis novih volitev na podlagi splošne volilne pravice.

Trgovinska pogajanja med Avstrijo in Italijo.

Iz Rima poročajo, da napredujejo jako slabo pogajanja med avstrijskimi in italijanskimi zastopniki v zadevi trgovin- skih pogodb. Največje sitnosti jim dela carina na uvoz italijanskega vina v Av- strijo. Italijanski zastopniki bi radi na vsak način ohranili vinsko klavzulo. V to pa ne morejo pritrčiti avstrijski za- stopniki, ker bi takih pogodb posebno ogrski parlament nikdar ne odobril.

Napad na avstro-ogrsko poslanika.

Na poslanika v Vatikanu, grofa Szechenija so metali v Rimu, ko se je peljal v kočiji, iz neke bolnišnice nesnago.

Rusko-kitajski dogovor.

Nekateri visoki kitajski dostojan- stveniki zatrjujejo, da se skoro dožene med Rusijo in Kitajsko dogovor. Govori se, da ugoti Kitajsko vsem ruskim zah- tovom, katere je stavila Rusija kot po- goj, da zapusté ruski vojaki Mandžurijo. Kitajski bi se priznala nadvlada, a Ru- sija bi tam sovladala s Kitajsko.

Avstro-ruska civilna agenta za Macedonijo.

Avstrijski in ruski poslanik v Cari- gradu sta naznanila Porti, da sta dolo- čena za civilna agenta in sicer avstrijski generalni konzul Müller in ruski gene- ralni konzul Demerik.

Sarajev v Beogradu.

Z volikanskim navdušenjem bil je pozdravljen vodja macedonskih ustašev Sarajev, ko je došel s svojimi sinovi v četrtak v Beograd. Na kolodvoru je pri- čakovala velika množica prihod mace- donskega junaka. Na ulicah, po katerih se je peljal Sarajev v hotel, bilo je isto- tako zbranega mnogo ljudstva, ki ga je burno pozdravljalo. „Deutsches Volks- blatt“ piše, da je Rusija najela 10 oseb, ki bi se v Beogradu postavili na Sarajevovo.

Prva kranjska z vodno silo na turbino delujoča
tovarna stolov

Fr. Švigelj,

na Bregu p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, preč. duhovščini, imejiteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavarnarjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene

stole, fotele, vrtno stole, gugalnice, naslonjače itd. itd.

po kar najbolj nizki ceni.

Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano. — Največja izbira stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trstenine. — Na željo pošlje trdka najnovejšo obširno ceniko z nad 800 slikami, iz katerih se razvidi oblika blaga in cene, franko. — Naročevalcem na debelo znaten popust.

Najprimernejše

božično darilo

Prodajam 12 parov pravih harških kanarčkov lastne vzgoje, najplemenitejše pasme, ki žvrgolijo tudi pri luči. Cena 10 gl. parček.

Dalje oddam pod tvorniško ceno 5 „zono fonov“ najnovejše konstrukcije, ki izvajajo popolnoma naravne glasove kakor n. pr. petje, govor na vsa godala, zvonjenje itd.

A. Jerklč, fotograf,
Gorica.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, belških, dalmatinskih in isterskih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije s sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerne. Roščozba poštana.

Mnogo denarja!

do 800 K na mesec zamore vsakdo zaslužiti lahko, pošteno, brez stroškov in posebnega znanja. Pošlje naj takoj svoj naslov pod E 1095 na: Annoncen-Abtheilung des „Merkur“, Mannheim, Merfeldstrasse 44.

Gostilna

„pri Žagarju“

tik nove postaje
na **Blančah,**

toči

vedno naravna domača črna in bela vina. Kučinja je preskrbljena vedno z gorkimi in mrzlimi jedili. Cene zmerne.

Priporoča se za obilen obisk iz mesta in dežele.

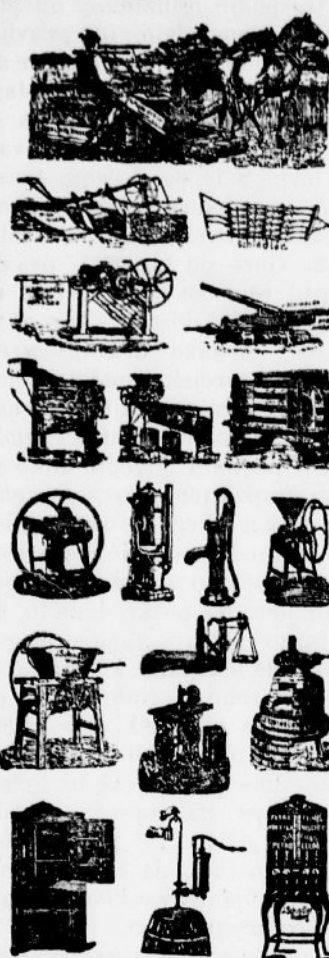
Leop. Reja,
gostilničar „Pri Golobu“
na voglu ulice Morelli.

Priporoča pristna briska bela in črna vina. — Izborna kuhinja postreže o vsakem času z okusnimi mrzlimi in gorkimi jedili.

Zastopstvo za prodajo pravega ljubljanskega kislega zelja v zabojih od 25 do 50 kg.

Za mnogobrojen obisk se priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi.

Ivan Schindler, Dunaj III., Erdbergstrasse 12.

pošilja že veliko let dobro znane stroje vsake vrste za poljedelstvo. Mline za sadje in grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, stiskalnice za seno, mlatilnice, vije, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroj za rezanje repe, mline za goljanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake in gnojnice, vodovode, žel. cevi itd.

Od sedaj vsakomur po zopet zdatno znižanih cenah! Ravno tako vse priprave za kletarstvo: medene pipe, sesalke za vino, gumijeve in konopljene cevi, gumijeve ploče, stroj za točenje piva, škrinje za led, stroje za sladoled, priprave za izdelovanje sodovke in penečih vin, mline za dišavo, kavo itd.; stroje za izdelovanje klobas, tehtnice za živino, tehtnice na drog, steberske tehtnice, namizne tehtnice, decimalne tehtnice; železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestav, orodja in stroje vsake vrste za ključavničarje, kovače, kleparje, sedlarje pleskarje itd.

Vse s večletnim jamstvom!

Po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke! Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno.

Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Piše naj se naravnost:

Ivan Schindler,

Dunaj III., Erdbergstrasse šte. 12.

Zdravje je največje bogastvo!
Kapljice sv. Marka

Te glasovite in ne nadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni. Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, nogah in rokah ter ozdravijo vsak glavobol. One delujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledenih boleznih, ublažujejo katar in izmeček, odpravijo raduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Te preženejo velike in male gliste ter bolečine po teh provzročene.

Tudi delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter „koliko“ in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in od te izvirajoče boleti.

Te kapljice so najboljšo sredstvo proti bolezni na maternici in „madroni“, in zato ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši.

Dobivajo se samo v „Mestni lekarni v Zagrebu“. Naročuje se edino in točno le pod naslovom:

„Mestna lekarna“, Zagreb, Markov Trg šte. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot en ducat (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je naslednja in sicer franko na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic)	K 4.- h	4 ducat (48 steklenic)	K 14.- h
2 „ (24 „)	„ 8.- „	5 „ (60 „)	„ 17.- „
3 „ (36 „)	„ 11.- „		

Priznanih pisem imam na tisoče, da jih ni mogoče vseh tukaj ponatisniti, zato navedem imena le nekaterih gospodov, ki so s posebnim uspehom uporabljali kapljice sv. Marka, ter popolnoma ozdravili: Iv. Earentinčič, učitelj; Janko Kišur, kr. nadlogar; Štefan Barčič, župnik; Ilija Manič, opančar; Sofija Vuhelič, šivilja; Jožef Seljanič, kmet itd. itd.

Mestna lekarna

Zagreb,

Markov trg šte. 40, poleg cerkve sv. Marka.

Vstanovljena l. 1360.

Kapljice sv. Marka.

Krojaška zadruga

Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, modne barkente, in drugo manifakturno blago posebno za bližajoči se zimski čas, blago vseh kakovosti in po najnižje mogočih konkurenčnih in stalnih cenah.

Vzorci najnovejše izbire se na zahtevanje pošiljajo brezplačno in poštne prosto.

Pri svetem Antonu Padovanskem

NOVA ZALOGA

cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2 (za mestno hišo)

Dobi se bogata izbira planet, dalmatik, pluvial, humeral, roketov kvadratov, kolarjev Leo, prsnikov, misalov, brevirjev, ritualov, diurnov in nešteto nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov o vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlažne cerkve.

Zaloga sveč iz čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križčev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezanja (ricami) najfinejša za zastave, pregrinjala i. dr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.